

СТРАТЕГІЯ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ Полтавської міської територіальної громади на 2025-2030 роки

Supported by Germany and Switzerland

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation
Швейцарська Конфедерація

Implemented by:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

**BIG
CITY**
LAB

Список умовних скорочень та термінів	4
Вступ	5
Розділ I. Аналіз стану безбар'єрності, визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Стратегія	6
1.1. Результати роботи громади у напрямі безбар'єрності	7
1.1.2. Інформаційна безбар'єрність	13
1.1.3. Цифрова безбар'єрність	14
1.1.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність	14
1.1.5. Освітня безбар'єрність	17
1.1.6. Економічна безбар'єрність	19
1.2. Результати фокус-груп, виявлені проблеми по напрямках безбар'єрності	20
1.2.1. Фізична безбар'єрність	20
1.2.2. Інформаційна безбар'єрність	21
1.2.3. Цифрова безбар'єрність	22
1.2.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність	23
1.2.5. Освітня безбар'єрність	24
1.2.6. Економічна безбар'єрність	24
1.3. Адаптація успішних світових практик	26
1.3.1. Фізична безбар'єрність	26
1.3.2. Інформаційна безбар'єрність	27
1.3.3. Цифрова безбар'єрність	28
1.3.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність	28
1.3.5. Освітня безбар'єрність	28
1.3.6. Економічна безбар'єрність	29
Розділ II. Візія, цілі та завдання Стратегії	30
2.1. Етапи розробки Стратегії безбар'єрного простору міста Полтави	30
2.2. Пріоритетність завдання Стратегії	31
2.3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання Стратегії	31
Розділ III. Напрями діяльності та план заходів Стратегії	34
Розділ IV. Зв'язок зі стратегічними документами	84
Розділ V. Управління, звітність, контроль та джерела фінансування	86
Розділ VI. Моніторинг та оцінка ефективності Стратегії	88
6.1. Проведення моніторингу	88
6.2. Регулярні огляди та коригування стратегії	88

6.3. Оцінка через анкетування та дослідження громадської думки	89
Додатки	90
Додаток 1. Шаблон для проведення аудиту	92
Додаток 2. Шаблон для моніторингу та контролю виконання заходів	101
Додаток 3. Шаблон для збору статистики	129
Додаток 4. Шаблон дерева проблем і рішень	131
Додаток 5. Шаблон для анкетування та збору громадської думки	133

Список умовних скорочень та термінів

ВПО	Внутрішньо переміщена особа
ГО	Громадська організація
ЗДО	Заклад дошкільної освіти
ЗЗСО	Заклад загальної середньої освіти
ІРЦ	Інклюзивно-ресурсний центр
МГН	Маломобільні групи населення
МТГ	Міська територіальна громада
Національна стратегія	Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року
Стратегія	Стратегія безбар'єрності Полтавської міської територіальної громади на 2025-2030 роки
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг

безбар'єрність — загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності;

доступність — забезпечення рівного доступу всім групам населення до фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів та послуг як у міських, так і в сільських районах;

об'єкти фізичного оточення — будівлі і споруди, об'єкти благоустрою та транспортної інфраструктури;

стала мобільність — організація переміщення людей, що знижує рівень впливу на навколишнє середовище і передбачає розвиток інтегрованої системи громадського транспорту, мережі пішохідних та велосипедних шляхів;

універсальний дизайн — дизайн об'єктів фізичного оточення, програм та послуг, максимально придатний для використання всіма групами населення без необхідності додаткової адаптації чи спеціального дизайну. Універсальний дизайн не виключає допоміжних пристроїв для конкретних груп осіб з інвалідністю, де це необхідно;

касельський бордюр — бордюрний елемент спеціальної форми зі скошеною або вигнутою кромкою, що використовується на зупинках громадського транспорту з метою мінімізації зазору між транспортним засобом і платформою для покращення доступності та безпеки посадки й висадки пасажирів.

платформа віденського типу — підвищена посадкова платформа, розташована на проїжджій частині, що забезпечує рівень висоти платформи, сумісний з рівнем підлоги транспортного засобу (автобуса чи трамвая), з метою забезпечення зручної та безбар'єрної посадки і висадки пасажирів.

Вступ

Відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. З ініціативи першої леді України Олени Зеленської "Без бар'єрів" розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року №366-р схвалено "Національну стратегію із створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року".

Згідно із дослідженням, проведеним Центром соціальних змін та поведінкової економіки за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) і Експертної ради з комунікацій безбар'єрності, 83% респондентів вважають безбар'єрність новою цінністю для суспільства. Безбар'єрність є основою інклюзивного суспільства, яке забезпечує рівні можливості для всіх його членів, незалежно від їх фізичних можливостей, соціального чи економічного статусу. Це означає створення доступного середовища, яке враховує потреби людей з інвалідністю, осіб похилого віку, батьків з маленькими дітьми, ветеранів та внутрішньо переміщених осіб, тим самим сприяючи їхній повноцінній участі в житті громади. Створення безбар'єрного середовища є не лише питанням соціальної справедливості, а й необхідною умовою для сталого розвитку громад та суспільства в цілому. Безбар'єрність дозволяє людям з інвалідністю, літнім людям, представникам інших вразливих груп активно брати участь у соціальному, економічному та культурному житті, не стикаючись з перепонами чи дискримінацією. Це підвищує якість життя громадян, сприяє їхній інтеграції в суспільство, зміцнює соціальну згуртованість та сприяє розвитку демократії.

Відповідно до національного опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології та ГО "Безбар'єрність" у 2020 році, понад 70% громадян України зіштовхнулися з різного роду бар'єрами. Ці перешкоди впливають на різні соціальні групи, від молоді до літніх людей, від сімей з дітьми до осіб з інвалідністю, і можуть призводити до дискримінації за різними ознаками, такими як соціальний статус, стать або інвалідність.

За підсумками 2023-го року тільки 22% з 54 тисяч досліджуваних об'єктів виявилися безбар'єрними, зі слів голови Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олени Шуляк. За даними Державної служби статистики, в Україні станом на 1 січня 2022 р. налічувалося 2 725 826 людей з інвалідністю (в тому числі 162 214 дітей з інвалідністю у віці до 18 років) або 6,6% у структурі населення України. А за перші 10 місяців повномасштабної війни інвалідність отримали понад 45 тисяч українців, зі слів Голови Національної асамблеї людей з інвалідністю Валерія Сушкевича.

Розділ I. Аналіз стану безбар'єрності, визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Стратегія

Згідно з даними по Київському та Подільському районах Полтави станом на 01.01.2024 року, загальна кількість осіб з інвалідністю становить 2053 особи. Серед них: 844 дитини; 323 людини користуються кріслами колісними, 350 осіб мають порушення зору, а 85 є людьми з порушеннями функцій нижніх кінцівок.

Крім того, у Полтаві мешкають 2626 людей похилого віку, з яких 1435 – самотні. Значною є також кількість внутрішньо переміщених осіб – 19 209, серед яких 1226 є людьми з інвалідністю.

Серед людей, що потребують покращення доступності, також батьки з дітьми віком до 3-х років, яких станом на початок 2024 року щонайменше 1863 особи, та ветерани з інвалідністю, яких зараз 702 особи.

Що стосується освітнього процесу, то щонайменше 318 учнів та студентів у двох районах міста потребують якнайшвидшого впровадження безбар'єрних практик у місті. При цьому в офіційній статистиці не враховані діти, які навчають у закладах дошкільної освіти.

Також варто зауважити, що фактично ці цифри є більшими з огляду на те, що в офіційній статистиці не враховуються люди без офіційної реєстрації, проте з фактичним місцем проживання у м. Полтава, туристи та інші особи, які відвідують місто з тих чи інших причин, особи, які мають суттєві проблеми зі здоров'ям, проте не проходили МСЕК та не оформлювали офіційну інвалідність.

У найближчому майбутньому кількість людей з інвалідністю та тих, хто потребує безбар'єрних рішень, буде збільшуватись, адже в умовах війни до міста повертатимуться ветерани та військові, які можуть мати різні форми інвалідності. Це ставить перед громадою важливе завдання щодо адаптації міської інфраструктури для задоволення їхніх потреб і забезпечення повноцінної інтеграції в суспільство.

Таким чином, питання безбар'єрності не може бути проігнороване, оскільки воно зачіпає інтереси багатьох категорій мешканців Полтави та напряму впливає на якість та стиль їхнього життя.

Групи осіб, що потребують безбар'єрних практик	Кількість осіб (за даними Київського та Подільського районів Полтави, станом на 01.01.2024)
особи з інвалідністю	2053
діти з інвалідністю	844
люди, що користуються кріслом колісним	323
люди з порушеннями зору	350
люди з порушеннями функцій нижніх кінцівок	85
учні та студенти	318
люди похилого віку	2626
одинокі люди похилого віку	1435
ветерани з інвалідністю	702
батьки з дітьми віком до 3-х років	1863
внутрішньо переміщені особи (ВПО)	19209
ВПО з інвалідністю	1226

1.1. Результати роботи громади у напрямі безбар'єрності

Цей підрозділ присвячено висвітленню проробленої громадою роботи у впровадженні безбар'єрності, зокрема огляду стратегічних і програмних документів громади та опису поточного стану безбар'єрності за всіма шістьма напрямками.

У 2018 році у Полтаві затвердили **концепцію інтегрованого розвитку міста до 2030 року**. Документ стосується довгострокового планування розвитку Полтави з метою підвищення якості життя мешканців та стійкості міста, охоплюючи такі сфери: економічний розвиток (диверсифікація економіки,

стимулювання екологічного виробництва, розвиток креативних індустрій), інфраструктура (покращення доступу до житла, соціальних послуг, створення комфортних умов для проживання), культура і туризм (розвиток перспективних видів туризму, збереження культурної спадщини), мобільність (підвищення якості громадського транспорту, екологізація транспортної інфраструктури) та екологія (створення системи екологічного моніторингу, збереження зелених зон, управління відходами). За декілька місяців в рамках цієї концепції було підготовлено План сталої міської мобільності міста Полтави щодо стратегічного планування транспортної системи міста на 15 років. Він охоплює розвиток як моторизованих, так і немоторизованих способів пересування, акцентуючи увагу на безпеці, доступності, екологічності та економічній доцільності. Основні пріоритети включають підвищення привабливості громадського транспорту, розвиток велосипедної інфраструктури, організацію пішохідних зон та безбар'єрного середовища, а також поліпшення безпеки дорожнього руху.

У 2022 році Полтавська обласна рада затвердила цільову обласну Комплексну програму "Шлях до рівних можливостей" на 2022-2025 роки зі створення безбар'єрного середовища для життєдіяльності осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення в Полтавській області. Програма спрямована на реалізацію державної політики України у сфері безбар'єрності; усунення бар'єрів на шляху соціальної інтеграції осіб з інвалідністю; забезпечення рівних прав громадянам в усіх сферах життєдіяльності без дискримінації за ознакою інвалідності чи гендерним аспектом; забезпечення навігації в оточенні для осіб з порушеннями зору, мовлення; надання якісних послуг особам з інвалідністю і маломобільним громадянам; створення додаткових можливостей для освіти, зайнятості, відпочинку, спортивної і професійної реабілітації, реалізації власного потенціалу, здібностей; створення умов гарантованої безпеки, захисту, мобільності.

У 2023 році презентували Проєкт Стратегії Полтавської міської територіальної громади на 2023-2027 роки, який описує основні напрями розвитку громади, враховуючи економічні, соціальні, інфраструктурні та культурні аспекти. Стратегія охоплює питання покращення житлових умов, розвитку транспорту, охорони здоров'я, освіти, культурної спадщини та соціальних послуг.

Згідно зі словами заступниці директора Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської ОВА Ірини Особік, Полтавщина знаходиться на 10-му місці в рейтингу областей із виконання Плану заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору. Полтавська ОВА вже сформулила пропозиції до Плану заходів на 2025-2026 роки, комунікаційний план взаємодії для втілення заходів, створила робочу

групу громадських експертів для формування державної політики на платформі міністерства та у вирішенні питань місцевого рівня. Нині на громади скеровано максимальну увагу. Вони мають забезпечити безбар'єрні маршрути у своїх населених пунктах, безбар'єрні території та доступні об'єкти соціальної сфери, доступні медичні, освітні, культурні, адміністративні й інші послуги, безбар'єрний та надійний захист цивільного населення в умовах війни, доступний маршрут доказової реабілітації для військових і ветеранів війни, безбар'єрне житло для тимчасового проживання ВПО з інвалідністю, доступні робочі місця для людей з інвалідністю, доступний транспорт та безбар'єрне міжміське сполучення тощо.

Поточний стан безбар'єрності міста оцінювався за результатами аналітичного дослідження вищезгаданих стратегічних та програмних документів, звітів щодо їхнього виконання за 2023-2024 роки, 31-ої бюджетної програми та наданих відповідей на інформаційні запити за шістьма напрямками безбар'єрності. Оскільки збір статистичних даних, особливо в умовах війни, для міст є складним та комплексним завданням, наведені дані відображають неповну поточну картину, але є орієнтиром для розуміння співвідношення потреб містян.

1.1.1. Фізична безбар'єрність

Фізична безбар'єрність передбачає доступність усіх об'єктів фізичного оточення для всіх соціальних груп незалежно від віку, стану здоров'я, інвалідності, майнового стану, статі, місця проживання та інших ознак.

Спираючись на звіти про стан виконання Плану заходів із реалізації "Національної стратегії із створення безбар'єрного простору на період до 2030 року" на території Полтавської міської територіальної громади на 2023-2024 роки у 2023 році та у I кварталі 2024-го року у Полтаві за напрямом фізичної безбар'єрності, можна навести наступне.

На виконання розпорядження Полтавської обласної державної адміністрації № 717 від 26.10.2021 на території Полтавської територіальної громади відповідними управителям об'єктів фізичного оточення було проведено моніторинг з оцінкою ступеня безбар'єрності наступних об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю.

Об'єкти обстеження		Кількість об'єктів, що обстежено, шт	Оцінка безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю, шт		
			безбар'єрні	частково безбар'єрні	бар'єрні
1.	Адміністративні будівлі	12	1	1	10
2.	Будівлі закладів дошкільної освіти	48	0	11	37
3.	Будівлі закладів середньої загальної освіти	60	0	7	53
4.	Будівлі закладів охорони здоров'я	33	5	28	0
5.	Будівлі спортивної інфраструктури	8	0	2	6
	Разом	161	6	49	106

19 з 32 бібліотек Полтавської міської територіальної громади забезпечені безперешкодним доступом (встановлені пандуси; ширина дверей та висота порогів відповідають нормам).

4 з 5 музеїв Полтавської міської територіальної громади забезпечені безперешкодним доступом (встановлені пандуси; ширина дверей та висота порогів відповідають нормам).

1 з 5 дитячих мистецьких шкіл Полтавської міської територіальної громади забезпечена безперешкодним доступом (встановлені пандуси; ширина дверей та висота порогів відповідають нормам).

9 з 19 клубних закладів Полтавської міської територіальної громади забезпечені безперешкодним доступом (встановлені пандуси; ширина дверей та висота порогів відповідають нормам).

Найпростіші укриття (8 підземних переходів) у м. Полтава облаштовані похилими з'їздами.

Спортивні заклади

У 2023 році було проведено моніторинг стану безбар'єрності закладів спорту, підпорядкованих Управлінню у справах фізичної культури та спорту Полтавської міської ради та стадіону "Ворскла" ім. Олексія Бутовського.

11 об'єктів спортивної інфраструктури, підпорядковані Управлінню у справах фізичної культури та спорту Полтавської міської ради, де можливий доступ до послуг у сфері фізичної культури і спорту всіх груп населення, зокрема осіб з інвалідністю, обстежені у 2023 році.

6 об'єктів є частково бар'єрними (доступними), які можуть відвідувати особи з інвалідністю: стадіон "Ворскла" ім. Олексія Бутовського, легкоатлетичний манеж, КЗ ПДЮСШ №1, КЗ "ПДЮСШ "Ворскла" ім .І. Горпинка", КЗ "ПДЮСШ Полтава", перший поверх та приміщення КЗ "ПМЗ-ЦФЗН" Спорт для всіх", працівники якого проводять спортивні заходи з особами з інвалідністю.

У 4 дитячо-юнацьких спортивних школах міста виділені "соціальні години" для проведення спортивних та фізкультурно-оздоровчих занять для військовослужбовців, ветеранів війни, осіб з інвалідністю.

У місті створено комунальний заклад "Полтавський міський заклад-центр фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх", де функціонує відділення по роботі з людьми з інвалідністю, яке постійно проводить фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи з особами з інвалідністю. За 11 місяців 2023 року відділом по роботі з людьми з інвалідністю проведено 73 заходи на суму 122,79 тис. грн, в яких взяло участь 1186 зазначених вище осіб.

За 11 місяців 2023 року відділом по роботі з людьми з інвалідністю проведено 43 заходи фізкультурно-оздоровчих заходів серед дітей з інвалідністю на суму 72,21 тис. грн, в яких взяло участь 745 дітей.

У закладах фізичної культури та спорту постійно створюються умови для доступності спортивної інфраструктури міста для осіб з інвалідністю. В двох спортивних закладах облаштовані туалети, в трьох — пандуси для осіб з інвалідністю, на стадіоні "Ворскла" ім. Олексія Бутовського — під'їзди до глядацьких трибун.

Медичні заклади

Проведено аудит стану доступності територій, будівель і приміщень підприємств та їхніх структурних підрозділів за всіма адресами надання медичних послуг у травні і жовтні 2023 року. Кількість перевірених закладів — 13. Забезпечено постійний моніторинг будівель та споруд, їхнє пристосування

для осіб з інвалідністю. Визначено стан доступності міських лікарень. Розроблено план робіт на рік.

У міських лікарнях сформовано реєстри об'єктів, які потребують першочергового ремонту з реконструкцією і пристосуванням до потреб осіб з інвалідністю.

Здійснюється облік осіб зі стійкими порушеннями органів зору, слуху, мовлення, а також тих, хто пересувається на кріслі колісному, з метою забезпечення їх онлайн-зв'язком із сімейними лікарями в доступних форматах.

По лікарнях визначено відповідальних осіб/призначено комісії з питань безбар'єрності та розроблено плани заходів згідно з вимогами безбар'єрного простору та можливостей лікувального закладу.

У лікарнях проводяться роботи по оновленню візуальних елементів доступності, включаючи контрастне маркування сходинок, порогів, дверей, напрямку руху, кнопки виклику медперсоналу тощо.

У 2-ій та 3-ій міських клінічних лікарнях проведені капітальні ремонти підвальних приміщень (укриттів). У результаті покращено доступ осіб з інвалідністю до укриттів.

Проведено ремонт ґанку будівлі стаціонару (вул. Європейська, 101). Встановлено підйомник на ґанку інфекційного відділення (вул. Залізна, 17). У результаті покращено доступ осіб з інвалідністю до лікарні.

Адміністративні будівлі

17.08.2023 проведено обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності адмінбудівлі міської ради за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 36. Об'єкт має часткову безбар'єрність. Об'єкт має окремий вхід для осіб, які користуються кріслом колісним, ширину всіх дверей або більшості 80-89 сантиметрів, ліфт, 4 доступні для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, санітарно-гігієнічні кімнати із допоміжними поручнями біля унітазу, що призначені для відвідувачів, таблички та покажчики, в тому числі тактильні та шрифтом Брайля.

Забезпечено періодичну перевірку стану доступності адміністративних будівель та приміщень старостинських округів Полтавської міської територіальної громади.

У 2023 році проведено обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності адмінбудівлі Київської районної ради у м. Полтаві за адресою: м. Полтава, вул. Маршала Бірюзова, 1/2, об'єкт є безбар'єрним — всі приміщення обладнані

пандусами, що відповідають Державним нормам доступності будинків і споруд для маломобільних груп населення та дзвінком виклику.

Виконавчий комітет Шевченківської районної ради у м. Полтаві періодично здійснює перевірку стану доступності будівель і приміщень комунальної форми власності за адресами: м. Полтава, вул. Івана Мазепи, 36 (ЦНАП) та м. Полтава, вул. Юрія Кондратюка, 7а (Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Шевченківської районної ради). Забезпечено проведення моніторингу укриттів та захисних споруд комунальних підприємств охорони здоров'я Полтавської міської ради комісією у складі представників відповідних причетних структур.

Транспорт

На міських автобусних маршрутах загального користування м. Полтава застосовується:

- 56 тролейбусів з низьким рівнем підлоги і обладнаних пандусом, системою звукового та візуального інформування пасажирів про найменування зупинки, GPS-навігацією;
- 20 комунальних автобусів з низьким рівнем підлоги і обладнаних пандусом; приватних автобусів з низьким пандусом;

При прийнятті на роботу та при проведенні сезонних інструктажів водії тролейбусів та автобусів ознайомлюються з Інструкцією для водіїв тролейбусів, автотранспортних засобів при перевезенні осіб з інвалідністю, про що записується у відповідному журналі. Якщо на зупинці є люди з інвалідністю, водій тролейбуса/автобуса зобов'язаний зупинити транспортний засіб якомога ближче до бордюру, дверима навпроти особи з інвалідністю. Для людей на кріслах колісних водій виставляє пандус та допомагає здійснити посадку/висадку.

1.1.2. Інформаційна безбар'єрність

Інформаційна безбар'єрність означає доступ до інформації для всіх людей, незалежно від їхніх функціональних порушень чи комунікативних можливостей. У якості форматів та технологій, які допомагають у вирішенні цієї задачі, часто виступають шрифт Брайля, великошрифтовий друк, аудіодискрипція (тифлокоментування), переклад жестовою мовою, субтитрування, формат, придатний для зчитування програмами екранного

доступу, формати простої мови, легкого читання, засоби альтернативної комунікації.

На основі звітів про стан виконання Плану заходів із реалізації “Національної стратегії із створення безбар’єрного простору на період до 2030 року” на території Полтавської міської територіальної громади на 2023-2024 роки у 2023 році та у I кварталі 2024-го року у Полтаві за напрямком інформаційної безбар’єрності, можна навести наступне:

У Київському районі Полтавської територіальної громади Управління соціального захисту населення та Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) підключені до послуги “Перекладача Української Жестової Мови (УЖМ)” за підтримки Польської фірми MIGAM.

Регіональною представницею НАІ, головою ГО “Полтавське міське громадське об’єднання осіб з інвалідністю” Іриною Твердохліб для працівників Управління та тренерів-викладачів ДЮСШ проведена інформаційно-консультативна зустріч з питань створення доступності спортивних закладів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

На 2024 рік заплановані просвітницькі заходи з колективами спортивних закладів, підпорядкованих Управлінню, з питань надання інклюзивних послуг та створення інклюзивного простору.

Працівниками лікарень забезпечено постійний моніторинг вебсайтів. Особи з інвалідністю, в тому числі внутрішньо переміщені особи, мають можливість отримати інформацію про роботу лікувального закладу на вебсайтах підприємств та в медично-інформаційній системі Хелсі, де є можливість ознайомитись з розкладом прийому лікарів, зареєструватись на прийом, віддалено отримати консультацію лікаря. На інформаційних стендах розміщена соціальна реклама. Діє послуга “Перекладача Української Жестової Мови (УЖМ)” за підтримки Польської фірми MIGAM (migam.org) та Міжнародного Комітету Порятунку.

У медичних закладах наявні стенди з інформацією про весь спектр медичних послуг, які надаються лікарнею та можуть бути отримані пацієнтами, в тому числі ветеранами та членами їхніх сімей.

1.1.3. Цифрова безбар’єрність

Цифрова безбар’єрність полягає у доступі всіх суспільних груп до швидкісного Інтернету, публічних послуг та публічної цифрової інформації.

На основі звітів про стан виконання Плану заходів із реалізації "Національної стратегії із створення безбар'єрного простору на період до 2030 року" на території Полтавської міської територіальної громади на 2023-2024 роки у 2023 році та у I кварталі 2024-го року у Полтаві за напрямком цифрової безбар'єрності, можна навести наступне:

Забезпечено наявність інтернету/швидкісного інтернету. Укладено договори на послуги інтернету.

Осіб з інвалідністю, зокрема з порушеннями слуху та мовлення, забезпечено онлайн-зв'язком з лікарями, в тому числі з лікарями загальної практики – сімейними лікарями. У результаті укладено договори з ГО "Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху "Українське товариство глухих".

Станом на 01.01.2024 рік придбаний і презентований комп'ютерний тифлокомплекс.

Станом на 01.01.2024 рік 32 бібліотеки забезпечені засобами доступу до інтернету. Бібліотека виступає як багатофункціональний безпечний простір для дозвілля, розвитку, навчання, роботи, зустрічей, подій, взаємодії між різними групами мешканців, центрами розвитку місцевого соціокультурного життя.

Створено доступ до мережі Інтернет та забезпечено заклади засобами доступу до нього.

1.1.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Суспільна та громадянська безбар'єрність передбачає створення умов для рівного доступу всіх громадян до соціальних, культурних та політичних можливостей міста. Сюди відноситься доступність участі у суспільно-політичному та культурному житті громади і держави, зокрема участь у громадських обговореннях, голосуванні, волонтерській діяльності, заходах, а також у всіх інших формах соціальної взаємодії. Такий підхід важливий для міста, оскільки забезпечує рівність у прийнятті рішень, що робить місто більш демократичним і справедливим для кожного мешканця. Безбар'єрна громадянська активність сприяє формуванню сильної, згуртованої громади.

За даними зі звітів про стан виконання Плану заходів із реалізації "Національної стратегії із створення безбар'єрного простору на період до 2030 року" на території Полтавської міської територіальної громади на 2023-2024 року у 2023 році та в I кварталі 2024 року у Полтаві за напрямком суспільно-громадянської безбар'єрності реалізовано ряд заходів.

Під час проведення виборів у Київському адміністративному районі міста на 51 дільниці забезпечується виборче право та участь у житті громад виборцям з інвалідністю та МГН. Три будівлі у Київському адміністративному районі забезпечено засобами доступності.

Станом на 14.12.2023 року всі спортивні споруди підпорядковані Управлінню у справах фізичної культури та спорту Полтавської міської ради занесені в Єдиний електронний реєстр. Спортивні споруди закладів освіти, підпорядкованих Департаменту освіти, внесені частково. Зазначається, що робота по внесенню спортивних споруд в Єдиний реєстр продовжується.

У Полтаві створено комунальний заклад "Полтавський міський заклад-центр фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх", де функціонує відділення по роботі з людьми з інвалідністю, яке постійно проводить фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи із залученням осіб з інвалідністю. За 11 місяців 2023 року відділом по роботі з людьми з інвалідністю проведено 73 заходи на суму 122,79 тис. грн, у яких взяло участь 1186 зазначених вище осіб. З метою патріотичного виховання дітей та молоді, на спортивні заходи залучаються ветерани війни та учасники бойових дій. За 1 квартал 2024 року відділом по роботі з людьми з інвалідністю КЗ "ПМЗ-ЦФЗН" Спорт для всіх" проведено 18 заходів на суму 22,7 тис. грн, у яких взяло участь 279 зазначених вище осіб.

Відділом фізкультури та спорту Управління у справах фізичної культури та спорту Полтавської міської ради за перший квартал 2024 року проведено по місту 12 фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, у яких взяло участь 438 людей.

У 4 дитячо-юнацьких спортивних школах міста виділені "соціальні години" для проведення спортивних та фізкультурно-оздоровчих занять для військовослужбовців, ветеранів війни та осіб з інвалідністю.

На міських автобусних маршрутах загального користування м. Полтава застосовується:

- 56 тролейбусів з низьким рівнем підлоги і обладнаних пандусом, системою звукового та візуального інформування пасажирів про найменування зупинки, GPS-навігацією;
- 20 комунальних автобусів з низьким рівнем підлоги і обладнаних пандусом, GPS-навігацією;
- 8 приватних автобусів з низьким пандусом;

- 70 приватних автобусів, обладнаних GPS-навігацією.

У Київському адміністративному районі станом на 01.12.2023 надано 1194 послуги "соціального таксі", у Шевченківському, де послугу "соціального таксі" надає 1 машина, така кількість складає 836.

Щодо забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації, у Київському адміністративному районі станом на 01.12.2023 прийнято 1078 заяв та 625 осіб забезпечено; у Шевченківському адміністративному районі за отриманням допоміжних засобів реабілітації (технічних та інших засобів реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, а також виплатою грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, звернулось 1664 особи з інвалідністю.

У Київському адміністративному районі станом на 01.12.2023 виявлено та забезпечено соціальними послугами 2535 осіб, а в Шевченківському – 5901 особу охоплено соціальними послугами, у тому числі 1198 осіб з інвалідністю.

Щодо надання послуг від муніципальної няні, інформація була надана лише від Шевченківського адміністративного району: кількість наданих послуг від муніципальної няні – 97.

У Київському адміністративному районі станом на 01.12.2023 укладено 52 договори щодо надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю в межах державної бюджетної програми 2507110 "Відшкодування вартості реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю". У Шевченківському — надано 41 послугу дітям з інвалідністю, що забезпечуються реабілітаційними послугами в межах державної бюджетної програми 2507110 "Соціальний захист осіб з інвалідністю" — 84 дитини з інвалідністю отримали реабілітаційні послуги в Полтавському міському центрі комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю (ПМЦКРОІ).

У лікувальних закладах міста забезпечено безоплатне тестування на гостру респіраторну хворобу COVID-19 для осіб з інвалідністю. У ході надання стаціонарної допомоги проводиться безоплатне експрес-тестування пацієнтів на гостру респіраторну хворобу COVID-19 перед госпіталізацією.

Протягом 2023 року Департаментом культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради проводився моніторинг безперешкодної доступності для осіб з інвалідністю до закладів культури. Заходи моніторингу охопили і заклади культури приєднаних до Полтавської територіальної громади сіл (17 будинків культури та 15 бібліотек).

Даних по Подільському району міста Полтави надано не було, а отже інформація про роботу за напрямом суспільної та громадянської безбар'єрності є неповною та висвітлює впроваджені за цим напрямом заходи лише в Київському та Шевченківському районах.

1.1.5. Освітня безбар'єрність

Освітня безбар'єрність полягає у створенні рівних умов для всіх мешканців міста щодо доступу до якісної освіти, зокрема освіти протягом життя, а також здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації та опанування додаткових компетентностей. Це передбачає врахування потреб людей з інвалідністю, малозабезпечених осіб та інших вразливих категорій населення. Важливість цього напрямку для міста полягає у забезпеченні можливостей для самореалізації кожної особистості, що, в свою чергу, стимулює розвиток міста як інтелектуального та інноваційного центру. Освітня безбар'єрність допомагає формувати суспільство, яке цінує різноманіття і сприяє розвитку рівних можливостей для всіх.

За даними звітів про стан виконання Плану заходів із реалізації "Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору на період до 2030 року" на території Полтавської міської територіальної громади на 2023-2024 року у 2023 році та в I кварталі 2024 року у Полтаві за напрямом освітньої безбар'єрності було здійснено ряд заходів.

У відношенні забезпечення пристосованими шкільними автобусами вказується, що у місті відсутня потреба у такому транспорті з огляду на те, що Полтавською міською радою організовано підвезення до закладів загальної середньої освіти через закупівлю послуг. Під час здійснення освітнього процесу за очною формою навчання підвезенням від місця проживання до місця навчання та у зворотному напрямку забезпечені 5 осіб з додатковими освітніми потребами, з них 1 учень з інвалідністю.

Щодо забезпечення осіб з особливими освітніми потребами спеціальними підручниками, посібниками, зокрема надрукованими шрифтом Брайля, то станом на 07.03.2024 рік у двох школах більша частина дітей з додатковими освітніми потребами забезпечена спеціальними підручниками, зокрема надрукованими шрифтом Брайля. В одній школі забезпечені спеціальними підручниками: 1-4 класи – 100% і 5-12 класи – 60%, у другій – забезпечено спеціальними підручниками: 1-4 класи – 90% і 5-9 класи – 70%.

Загалом станом на 18.12.2023 26 закладів освіти обладнані пандусами, у 14 закладах є санітарні кімнати, які пристосовані для потреб МГН. Пандусами обладнані ЗДО компенсуючого типу № 78, 6; ЗДО комбінованого типу № 41;

ЗДО загального типу № 42, 71, 84. З 01.10.2023 року кількість закладів дошкільної освіти з інклюзивним навчанням збільшилась на 2: ПШ № 42, ЗДО № 29, всього у Полтавській міській територіальній громаді 12 ЗДО, 41 група з інклюзивним навчанням, 24 спеціальних групи. У ЗДО 78 обладнано санітарну кімнату, яку пристосовано для потреб маломобільних вихованців.

Станом на 18.12.2023 року діє 41 група з інклюзивним дошкільним навчанням, 24 спеціальних групи, а також 415 дітей отримують інклюзивну загальну середню освіту. Інклюзивною освітою охоплено 415 дітей у 225 класах, 38 закладах загальної середньої освіти. Пандусами обладнані ЗЗСО №№ 2,5,8,9,13,14,16,18,19, 25,26,28,32, 34, 36,37, Тахтаулівський НВК, Ковалівська ЗОШ I ступеня, спеціальні заклади загальної середньої освіти № 39,40 Полтавської міської ради. Створено 32 ресурсних кімнати із медіакуточками у ЗЗСО Полтавської МТГ з інклюзивним навчанням. У ЗДО 78, ЗЗСО 39,34,33,32,31,28,25,20,17,13,2, ПШ 43, Тахтаулівський НВК обладнані санітарні кімнати, які пристосовані для потреб маломобільних груп населення. ЗЗСО № 38 обладнано підйомником доступним для користування осіб з особливими освітніми потребами.

У 2023 році 4339 дітей відвідують позашкільні заклади освіти Полтавської міської ради. З метою забезпечення доступності позашкільної освіти відповідно до індивідуальних можливостей дітей клуб "Товариш" Полтавського міського центру дитячо-юнацьких клубів за місцем проживання та Полтавський міський центр позашкільної освіти обладнані пандусами. Окрім цього, у клубі "Товариш" обладнані санітарні кімнати, які пристосовані до потреб дітей з інвалідністю.

Станом на 2023 рік створено 2 інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ), 51 ресурсну кімнату у ЗЗСО та ЗДО Полтавської МТГ.

Інклюзивно-ресурсні центри забезпечені достатньою кількістю кваліфікованих працівників. Станом на 07.03.2024 ІРЦ на 100% забезпечений педагогічними працівниками відповідно до штатного розпису (Штатний розпис затверджений від 01.01.2024).

При цьому для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів проведено навчання сучасним практикам впровадження інклюзивної освіти.

Щодо забезпечення Інклюзивно-ресурсних центрів методичними матеріалами та обладнанням, то в межах кроссекторального проекту, що реалізується Благодійним фондом "Безпечне майбутнє" за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) на території Кіровоградської, Полтавської областей та у м. Кривий Ріг, було отримано благодійну допомогу. Проект "Зупинка: Я", який реалізується ГО "ЦПД "Конфіденс" за підтримки Дитячого фонду ООН

(ЮНІСЕФ) та фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) включає надання якісних психологічних послуг для дорослих, а також лекцій, вебінарів, проведення зустрічей-бесід на актуальні теми. Здійснюється ознайомлення консультантів ІРЦ із авторськими методиками, зокрема, найбільш дієвими в роботі з дітьми з додатковими освітніми потребами.

У процесі реалізації також знаходиться міська цільова програма "Розвиток освіти дорослих у Полтавській міській територіальній громаді на 2021-2025 роки", розробником якої є Комунальна організація "Інститут розвитку міста" та яка була затверджена Полтавською міською радою в 2021 році. У рамках реалізації міської цільової програми спільно з міською владою, закладами освіти, громадськими організаціями, товариствами та благодійними фондами, для мешканців громади за кошти міського бюджету та грантові кошти організують і проводять серію тренінгів, курсів та майстер-класів з різних напрямків.

1.1.6. Економічна безбар'єрність

Економічна безбар'єрність передбачає створення рівних умов для доступу всіх громадян до ринку праці, підприємницьких можливостей та економічних ресурсів. Це означає, що будь-хто, незалежно від фізичних можливостей, віку, статі чи соціального статусу, повинен мати можливість реалізувати свої професійні та підприємницькі амбіції. Важливість економічної безбар'єрності для міста полягає в тому, що вона сприяє сталому економічному зростанню, зменшенню рівня бідності та соціальної нерівності, що робить місто більш конкурентоспроможним та привабливим для інвестицій.

У Київському адміністративному районі станом на 01.12.2023 укладено 17 договорів щодо професійної адаптації осіб, звільнених з військової служби, із числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною і членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності.

У рамках програми підтримки малого та середнього бізнесу заплановано інформування про умови отримання фінансової допомоги безробітним, ВПО, особам з інвалідністю та іншим вразливим групам населення для запуску підприємницької діяльності в рамках грантових програм "єРобота".

Також проводяться інші заходи в рамках державних програм підтримки вразливих груп населення.

Як видно з вищенаведених даних, Полтавська громада приділяє достатньо уваги питанню безбар'єрності: розробляються відповідні стратегічні документи, рухається реалізація ініціатив та проєктів.

1.2. Результати фокус-груп, виявлені проблеми по напрямках безбар'єрності

Одним з ключових інструментів для розуміння фактичного стану безбар'єрності в громаді є безпосереднє залучення її мешканців до процесу обговорення та оцінки існуючих проблем і потреб. Фокус-групи дають можливість глибше дослідити досвід, думки та переживання різних соціальних груп, зокрема вразливих категорій людей.

Для максимального залучення кола зацікавлених осіб щодо розробки Стратегії безбар'єрного простору міста Полтави до 2030 року протягом періоду 30 липня 2024 – 19 серпня 2024 було проведено ряд фокус-групових дискусій за кожним з напрямків безбар'єрності. На кожній фокус-груповій дискусії були присутні до 10 респондентів, були залучені представники та представниці громадських організацій, що займаються питаннями людей / дітей з ментальними порушеннями; людей, що користуються кріслом колісним; ветеранів з інвалідністю, маломобільних ветеранів; людей / дітей з порушеннями рухової активності, опорно-рухового апарату; людей / дітей з порушеннями зору; людей / дітей з порушеннями слуху; освіти та адаптації жінок та дітей зі статусом ВПО; представниця простору розвитку міста ("МістоХаб"); представниці Департаментів ПМР; студентка-активістка (2 група інвалідності); люди з порушенням зору; люди з порушенням слуху; внутрішньо-переміщена особа; представники старостинських округів; активіст-пенсіонер.

З метою забезпечення повного розуміння викладеного матеріалу, ми послуговуємося оцінювальною градацією стану безбар'єрності:

- Задовільний (задоволені основні умови поставленої мети)
- Проблемний (присутні суттєві труднощі у досягненні поставленої мети)
- Незадовільний (невідповідність до умов поставленої мети)

1.2.1. Фізична безбар'єрність

Стан фізичної безбар'єрності у Полтаві, на думку респондентів, є *незадовільним*.

Респондентами були визначені найбільш нагальні та масштабні проблеми фізичної безбар'єрності, що стосуються як респондентів особисто, так і громади в цілому, а саме: неналежний стан тротуарів та проблеми із

громадськими вбиральнями. Неналежний стан тротуарів є небезпекою для пішоходів, особливо для маломобільних груп населення. Серед проблеми громадських вбиралень респонденти називали некомфортні/брудні вбиральні, незручний графік роботи, відсутність вбиралень для людей з інвалідністю.

Разом з цим, найбільш масштабною для громади була визначена проблема з транспортною та вело- інфраструктурою: непродумана логістика, малогабаритний / несправний пасажирський транспорт, недостатня кількість парковок; відсутні або некоректні велодоріжки.

Для респондентів особисто дотична проблема необладнаних зупинок громадського транспорту: відсутній розклад, не облаштований дах, сидіння тощо.

Найбільш нагальною проблемою для громади виявився недоступний загальний громадський простір: відсутність коректних пандусів та понижень бордюрів, доступних місць для відпочинку, пішохідних шляхів, тощо.

Однією з виявлених проблем є обмежена кількість безбар'єрних приміщень, які б могли використовуватись для проведення різноманітних заходів.

Крім цього, респонденти скаржились на некоректно понижені бордюри (некоректний нахил, аварійний стан, застій калюж після дощу, перешкоджання руху замість виконання основних функцій), недоступність житла для МГН: відсутність / несправність ліфтів, поручнів, пандусів, підйомників, а також аварійний стан фасадів та дахів старих будівель, що може становити небезпеку для пішоходів.

1.2.2. Інформаційна безбар'єрність

Респонденти вважають стан інформаційної безбар'єрності у Полтаві *проблемним*. Основний запит стосувався створення адаптованого централізованого ресурсу щодо інформування про актуальні події та заходи у громаді, а також налагодженого інформаційного наповнення інфраструктури громадських перевезень.

Серед перешкод для розвитку інформаційної безбар'єрності також назвали необізнаність серед МГН, як саме користуватися тими чи іншими об'єктами, засобами інформаційної безбар'єрності (шрифт Брайля, тактильна плитка, тощо), а також відсутність централізованого ресурсу для інформування громади.

За результатами обговорення, найбільш нагальними та масштабними як для респондентів особисто, так і для громади загалом, виявилися проблеми відсутності у доступному форматі загальної інформації для мешканців та

гостей міста, а також відсутності інформування в приватному транспорті громадського призначення. Дещо рідше говорили про найбільш масштабну проблему - відсутня доступна система навігації містом.

Однією з виявлених проблем є відсутність спеціальних засобів для забезпечення осіб з порушеннями слуху та зору під час проведення таких заходів.

Важливо зазначити, що при обговоренні інформаційної безбар'єрності респонденти часто називали проблеми, котрі так чи інакше стосуються теми громадського транспорту.

Детальніший перелік озвучених респондентами проблем виглядає таким чином:

1. Відсутність доступної загальної інформації для мешканців та туристів, складна навігація в інформаційних ресурсах Полтави
2. Відсутність інформування в приватному громадському транспорті: оголошення та назви зупинок, номер маршруту
3. Відсутня доступна система навігації містом: недоступні або відсутні універсальні вказівники, знаки, піктограми, назви зупинок, QR коди, врахування мови легкого читання, тощо
4. Майже відсутні звукові сигнали світлофорів та відсутня звукова навігація Полтавою для орієнтації у місті осіб з порушеннями зору
5. Локальне інформування про заходи: більшість активностей в місті анонсується в локальних групах окремих спільнот і недоступні загальній громаді Полтави
6. Відсутність перекладу жестовою мовою відео контенту заходів Полтавської міської ради
7. Відсутнє візуальне інформування на залізничному вокзалі, автовокзалі: інформація щодо запізнення, орієнтації вагонів чи зміни колії не дублюється візуально
8. Багато зайвої та застарілої інформації в міському середовищі, що заважає орієнтуванню в місті.

1.2.3. Цифрова безбар'єрність

Під час обговорення респонденти низько оцінили рівень цифрової безбар'єрності у Полтаві, стан цього напрямку безбар'єрності можна віднести до категорії оцінки *проблемний*.

Респонденти зауважили, що більшість відомих їм ініціатив з цифрової безбар'єрності після запуску не удосконалюються, а тому не є по факту ефективними.

Основний запит респондентів стосується покращення якості надання цифрових послуг, а також підвищення рівню цифрової грамотності мешканців громади. Разом з цим, на можливості розвитку цифрової безбар'єрності впливає, у тому числі, відсутність інформації про них.

Найбільш нагальною як для респондентів особисто, так і для громади загалом виявилася проблема незручної та недоступної навігації сайтом Полтавської міської ради, а особисто – недопрацьованість додатків та сайтів, що робить їх недоступними для людей з певними видами інвалідності та деяких МГН. Для громади масштабною є проблема низької цифрової обізнаності населення.

Що стосується респондентів особисто, то найбільш масштабною та нагальною є проблема низької якості мобільного та інтернет зв'язку і покриття на деяких територіях громади, а для громади – проблема відсутності структурного підрозділу щодо цифровізації громади.

Крім цього, серед названих проблем були відсутність додатку для отримання послуг в Полтаві, відсутність Wi-fi в укриттях та відсутність рідерів для зчитування електронних документів в органах управління.

1.2.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Обговорюючи суспільну та громадянську безбар'єрність учасники групи нерідко говорили про упередження та стереотипи щодо людей з інвалідністю. У міру власного розуміння даного поняття респонденти оцінили стан суспільної та громадянської безбар'єрності у місті як *проблемний*, особливо для людей з інвалідністю та ветеранів. Не всі респонденти знають про наявні ініціативи зі сприяння суспільної та громадянської безбар'єрності у зв'язку з недостатньою комунікацією, що зачіпає лише обмежене коло зацікавлених. Локальне інформування унеможливує повноцінну участь у суспільному житті громади певних груп населення.

Основний запит респондентів щодо ініціатив стосується забезпечення достатньої кількості реабілітаційних центрів (у т.ч. психологічна підтримка та соціалізація) для людей з інвалідністю та ветеранів, оскільки наявних центрів недостатньо для поточної кількості людей з інвалідністю, а їхня локація часто є недоступною.

Опитаних цікавить також створення умов для рівного доступу до всіх сфер життя (зокрема доступу до освіти, роботи, соціальних та громадських послуг) для всіх верств населення, а також впровадження програм, освітніх заходів, спрямованих на підвищення обізнаності громади щодо концепції безбар'єрності та інклюзії, оскільки через упередженість інших люди з інвалідністю мають менші можливості для участі в громадському житті.

Одними з виявлених проблем є обмежена кількість безбар'єрних приміщень, які б могли використовуватись для проведення різноманітних заходів, та відсутність спеціальних засобів для забезпечення осіб з порушеннями слуху та зору під час проведення таких заходів.

Респондентами була визначена така масштабна та загальна для громади проблема як неадаптованість міського простору до потреб маломобільних груп населення, що є бар'єром для участі людей з інвалідністю у житті громади.

Разом з цим, найбільш нагальною проблемою, котра стосується респондентів особисто, є проблема відсутності рівного доступу до освіти для осіб з особливими освітніми потребами, а тією, що стосується громади загалом - є проблема необхідності проведення освітніх заходів для підвищення обізнаності щодо інклюзії та безбар'єрності.

Крім цього, серед названих точок болю були соціальна ізоляція людей з інвалідністю після досягнення 18 років (відсутність належних можливостей, що сприяють інтеграції молоді у громадське життя), недостатня кількість соціального житла та нестача соціального таксі (неможливість перевезення груп дітей з інвалідністю для участі у спортивних, соціальних, громадських заходах та проведення дозвілля).

1.2.5. Освітня безбар'єрність

Респонденти оцінюють стан освітнього напрямку безбар'єрності як *проблемний*, акцентуючи увагу на проблематиці освіти для людей з особливими освітніми потребами та людях з інвалідністю. У зв'язку з відсутньою або недостатньою комунікацією, не всі респонденти знають про наявні ініціативи зі сприяння освітньої безбар'єрності.

У межах обговорення були виявлені такі запити: необхідність створення та покращення інклюзивних освітніх просторів та програм; удосконалення обізнаності з боку вчителів щодо теми інклюзивності; регулювання вартості спеціалізованої літератури, а також покращення інформування про освітні можливості.

Серед проблем також були названі висока вартість освіти, невідповідність наявних пропозицій освітніх програм та навичок людей з інвалідністю запитам ринку праці, що суттєво обмежує фінансову спроможність, відсутність можливості/інформування про такі можливості навчання дітям з ментальними порушеннями, незначна кількість грантових програм для навчання дорослих, а також відсутність соціалізації для дітей з інвалідністю, які навчаються дистанційно.

У місті загалом існує ліміт освітніх можливостей: люди з інвалідністю не мають достатнього вибору напрямів освіти. У дефіциті також освітні ініціативи, що підвищували б освіченість населення щодо питань безбар'єрності та сприйняття людей з інвалідністю.

1.2.6. Економічна безбар'єрність

Стан економічної безбар'єрності Полтави був оцінений респондентами як *проблемний*.

Що стосується наявних ініціатив зі сприяння економічній безбар'єрності, то рівень обізнаності про них низький у зв'язку з відсутньою або недостатньою комунікацією щодо даних ініціатив. Власне, тому респонденти критикують ініціативи за непрозорість залучення мешканців.

Респонденти в основному висловлюють потребу в субсидіях на житло та комунальні послуги. Вони також звертають увагу на необхідність підвищення інвестиційної привабливості міста та створення умов для підтримки підприємницької діяльності серед осіб з інвалідністю та інших категорій, які потребують допомоги. Крім цього, відзначають, що важливим є розвиток фінансової грамотності. Серед бар'єрів ефективності ініціатив респонденти виділяють брак комунікації та інформування громадськості про наявні програми.

Серед названих проблем у місті були такі:

- обмежений доступ вразливих груп населення до фінансових інструментів (отримання виплат, кредитів, страхування);
- складність у працевлаштуванні студентів на перше робоче місце без досвіду;
- низький рівень інформування про фінансові можливості (програми чи допомогу);
- неможливість отримати послуги та товари, а також фізично потрапити на робоче місце через недоступність міського середовища та транспорту;
- недоступність денного догляду для дітей з інвалідністю, у зв'язку з чим батьки змушені працювати для того, щоб оплатити послуги домашнього доглядальника;
- недоступність оплачуваної роботи для людей з інвалідністю (люди з ментальною інвалідністю часто стикаються з труднощами у працевлаштуванні через невідповідність роботодавців);

- відсутність висвітлення позитивних прикладів досвіду життя (економічний фактор) людей з інвалідністю, що могло б стати стимулом для їхньої продуктивної економічної діяльності.

Як можна прослідкувати, стан за п'ятьма із шести напрямків безбар'єрності був визнаний як проблемний, а один – як незадовільний. Це означає, що залишається великий простір для покращення процесу реалізації безбар'єрних ініціатив, і на допомогу в цьому й спрямована дана Стратегія.

1.3. Можливості адаптації успішних світових практик

Успішні міжнародні практики в сфері безбар'єрності є важливим орієнтиром для розвитку доступного середовища в Україні. При розробці та підготовці Стратегії були переглянуті приклади успішних міжнародних практик щодо створення безбар'єрного простору. Аналіз цих практик дозволяє визначити ключові фактори успіху, а також допоможе адаптувати їх до реалій української громади. Нижче наведені проекти, що можуть бути інтегровані у якості пілотних показових проектів у сфері безбар'єрності по кожному з напрямів.

1.3.1. Фізична безбар'єрність

Досвід міста Грац (Австрія) та його адаптація дозволить значно покращити мобільність та екологічну ситуацію в місті, зменшивши автомобільну залежність та стимулюючи розвиток екологічно чистих видів транспорту. Місто підписує Mobility Contracts з забудовниками житлових і багатофункціональних районів.

Основними заходами згідно із цими контрактами є:

- Місця для паркування: забезпечити меншу кількість паркувальних місць (не більше 0,8 місць на домогосподарство), що сприяє зменшенню кількості автомобілів на парковках та на дорогах. Натомість створити централізовані гаражі для нових районів, що дозволить зменшити кількість автомобілів на вулицях і підтримувати пішохідну доступність в найбільш щільно забудованих районах.

- Піші прогулянки: створення громадських пішохідних (і велосипедних) доріжок, що проходять через територію забудови, що фінансується за рахунок державних коштів.

- Велосипедний рух: забезпечення якісних парковок для велосипедів, розташованих поблизу або безпосередньо біля входу в будівлі; забезпечення збільшеного обсягу велопарковок порівняно зі стандартними показниками; забезпечення велотехніки та станцій самообслуговування, проведення заходів

з ремонту та обслуговування велосипедів.

- Моторизований рух: реконструкція критичних ділянок доріг для відповідності новому обсягу руху, доданого розвитком; будівництво колективних гаражів з обмеженою кількістю в'їздів; відсутність прямого сполучення між гаражем і квартирою для забезпечення однакових умов доступу для автомобілів і громадського транспорту з точки зору пішої відстані.

- Управління мобільністю: надання інформаційних пакетів щодо варіантів мобільності та пересування, включаючи особисте навчання мобільності для нових мешканців та інших користувачів; забезпечення новоселів річними квитками на громадський транспорт; встановлення електронних інформаційних панелей громадського транспорту на вході в будівлі.

- Послуги доставки: надання пакувальних станцій і ящиків, у які посилки можна опустити в будь-який час.

Ці заходи дозволяють забудовникам будувати та надавати квартири за ціною, нижчою за ринкову, і допомагають зменшити потребу покупців квартир купувати паркувальне місце поруч із квартирою. Як наслідок, контракти на мобільність призводять до кращих можливостей мобільності для мешканців та інших користувачів нової забудови. Контракти мобільності мають переваги для всіх основних залучених гравців: місто отримує можливість розширювати проекти, не перевантажуючи дорожню інфраструктуру, а мешканці — зручніші умови пересування.

1.3.2. Інформаційна безбар'єрність

У цьому напрямку варто звернути увагу на практику міста Дрезден (Німеччина), адаптація якої дозволить покращити доступність транспорту для людей з порушеннями зору, забезпечуючи комфортну подорож та самостійне орієнтування. У Дрездені автобуси та трамваї обладнані системою BLIS для людей з порушеннями зору. Система надає аудіоінформацію про номер лінії, напрямок руху та оголошення зупинок, які повторюються як всередині, так і зовні транспортного засобу. Полтава може впровадити аналогічну аудіоінформаційну систему, що допоможе людям з порушеннями зору орієнтуватися в громадському транспорті. Така система повинна дозволити за запитом на дистанційному управлінні оголосити номер лінії і напрямок руху зовні транспортного засобу, відчинити всі двері транспортного засобу або повторити оголошення зупинки всередині транспортного засобу.

Крім того, варто запозичити у Дрездена ідею для інформаційного порталу з

питань доступності, який надає вичерпну інформацію про доступність та зручність об'єктів міста. Охоплені всі сфери суспільного життя, включаючи туристичні напрямки, місця відпочинку, лікарів, органи влади, навчальні заклади та спортивні об'єкти. Адаптований інформаційний портал такого типу повинен мати такі характеристики:

- регулярна підтримка даних по об'єктах міста, щороку щонайменше 20% всіх об'єктів необхідно регулярно перевіряти;
- портал має надавати детальну інформацію про зручність користування для людей з інвалідністю;
- фотографії, які описують ситуацію на об'єктах;
- усі дані доступні у відкритому вигляді для використання на інших вебсайтах або в додатках.

Такий портал дозволить маломобільним групам людей легко планувати свій маршрут та знаходити доступні об'єкти в місті.

1.3.3. Цифрова безбар'єрність

У контексті цифрової безбар'єрності дуже показовим є проєкт Digital inclusion у Манчестері, який спрямовано на розвиток цифрової доступності як з боку розвитку цифрових технологій, так і з боку знайомства користувача з такими можливостями. Полтаві було б корисно запозичити у них наступні ініціативи:

- впровадження безкоштовного міського Wi-Fi
- проведення безкоштовних тренінгів для підвищення цифрових навичок громади
- заохочення людей громади до донації цифрових пристроїв, які їм більше не потрібні, але могли б бути корисними іншим людям, які не можуть собі їх дозволити

1.3.4. Суспільна та громадянська безбар'єрність

У Барселоні діє програма "Sports Include", яка пропонує низку інклюзивних заходів та можливостей для різних категорій громадян, від дітей до людей літнього віку, а також адаптовані види спорту для людей з інвалідністю. Для Полтави теж була б корисною така програма, яка включала б тренінги, консультації фахівців та інші допоміжні послуги для полегшення доступу до занять спортом (роздягальні, підтримка з боку інструкторів, позика

матеріалів). Такий крок суттєво би полегшив соціальну інтеграцію людей з інвалідністю у життя громади.

1.3.5. Освітня безбар'єрність

У шведського міста Гетеборг було б корисно запозичити концепцію, яка б допомогла Полтаві підвищити рівень освіченості населення щодо питань безбар'єрності. Концепція полягає у створенні студії, у якій відвідувачі могли б краще зрозуміти специфіку життя з інвалідністю. Можна відвідувати лекції, отримати різноманітний імерсивний досвід за допомогою технологій, які імітуватимуть ті чи інші умови. Інноваційний захід, який давав би необхідні знання у цікавий, ефективний та спонукаючий до роздумів спосіб.

1.3.6. Економічна безбар'єрність

У цьому напрямку варто запозичити досвід Великої Британії, де діє програма "Access to Work", спрямована на створення доступнішого робочого середовища для осіб з інвалідністю. Вона покриває витрати на спеціальне обладнання, адаптацію робочих місць, а також надає допомогу у пошуку та збереженні роботи, тренінги та підтримку асистентів. Для Полтави також можна було б адаптувати подібну програму, яка включала б:

- фінансування адаптацій робочих місць для людей з інвалідністю;
- навчальні програми та тренінги для працівників і роботодавців щодо інклюзивності;
- підтримка асистентів на робочих місцях та допомога у професійному розвитку.

На основі проведеного аналізу міжнародного досвіду впровадження безбар'єрності у міському середовищі можна зробити декілька важливих висновків. Зокрема, успішні практики, як-от Mobility Contracts у Граці, свідчать про важливість цілісного підходу, де співпраця між державним та приватним секторами створює умови для інклюзивного середовища. Багато країн орієнтуються на універсальний дизайн, впроваджують аудіовізуальні системи, тактильні елементи та зручні навігаційні системи. Такі заходи дозволяють задовольнити потреби різних груп населення, від людей з інвалідністю, МГН до літніх осіб та туристів, і створюють умови для комфортного пересування та самостійного життя. Технологічні інновації, програми фінансової підтримки адаптації інфраструктури, інформативні онлайн-портали та доступні спортивні й культурні ініціативи також стали невід'ємною складовою стратегій багатьох країн, що дозволяє їм створювати інтегровані та доступні для всіх міські простори. Усі такі ініціативи можна впровадити і в українській громаді.

Розділ II. Візія, цілі та завдання Стратегії

Метою цієї Стратегії є створення доступного та інклюзивного середовища для всіх груп населення, забезпечення рівних умов для реалізації прав кожної людини та можливості отримувати послуги без обмежень. Досягти цього планується через поступову інтеграцію фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, освітньої і економічної безбар'єрності у всі сфери життєдіяльності Полтавської міської громади.

Реалізація поставлених цілей потребуватиме тривалого часу та систематичних зусиль, оскільки впровадження змін у різні аспекти міського середовища не може бути здійснене відразу. Проте стратегічним напрямом є послідовне вдосконалення інфраструктури та сервісів з метою створення безбар'єрного простору, який забезпечить комфорт та доступність для всіх жителів та відвідувачів громади.

2.1. Етапи розробки Стратегії безбар'єрного простору міста Полтави

Для розробки Стратегії безбар'єрного простору міста Полтави до 2030 року було проведено ґрунтовне дослідження та аналіз національного законодавства та існуючих стратегічних та програмних документів місцевого рівня, зокрема: Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року, стратегій безбар'єрності інших міст України (міста Вінниці), а також міжнародного досвіду створення доступного середовища, який включав кращі практики з міст, що успішно впровадили заходи безбар'єрності. Крім того, було проаналізовано чинні стратегічні та програмні документи м. Полтави в галузі безбар'єрності, звіти щодо виконання Національної стратегії з безбар'єрності за 2023-2024 роки, 31 бюджетна програма, а також відповіді на інформаційні запити від місцевих органів влади за шістьма напрямками безбар'єрності: фізична, інформаційна, цифрова, суспільна та громадянська, освітня та економічна. У результаті проведеного дослідження були сформульовані ключові проблеми у сфері безбар'єрності міста.

Було проведено аудит таких типових об'єктів за напрямом фізична безбар'єрність: лікарні, школи, зупинки громадського транспорту та шляхи руху до локацій, після чого надано його результати. Аудит доступності проводився з кількісною та якісною оцінкою за основними складовими: безбар'єрність вуличної інфраструктури та громадських просторів дороги та вулиці, доступність житлових будівель та громадських закладів і установ, громадський транспорт та інфраструктура (маршрути, зупинки громадського транспорту, рухомий склад громадського транспорту).

Після виділення та формулювання ключових проблем безбар'єрності Полтави за кожним з шести напрямів Полтавською міською територіальною громадою було проведено фокус-групові дискусії, у результаті яких було сформульовано перелік ключових больових точок за кожним напрямом безбар'єрності та ідей для їх вирішення.

За результатами аналізу найкращих міжнародних практик, впроваджених в різних містах України, а також міжнародного досвіду, були сформульовані приклади локального та міжнародного досвіду розвитку безбар'єрності.

2.2. Пріоритетність завдання Стратегії

З метою створення справедливого та доступного середовища для всіх громадян завдання Програми спрямовані на реалізацію основних пріоритетів державної політики у сфері безбар'єрності, європейських принципів та окремих стратегічних напрямів (візій, пріоритетів, цілей, намірів, заходів) міста, зокрема завдань Концепції інтегрованого розвитку Полтави до 2030, Плану сталої міської мобільності міста Полтави, Проекту Стратегії Полтавської міської територіальної громади на 2023-2027 роки і Комплексної програми "Шлях до рівних можливостей" на 2022 - 2025 роки. Беручи до уваги цілі по всіх напрямках безбар'єрності, ми виділили пріоритетні з огляду на найактуальніші проблеми і запити громади:

- Покращення фізичної доступності громадських просторів, транспорту та будівель
- Розвиток соціального житла
- Підвищення якості освітніх програм та можливостей для інклюзивного навчання
- Збільшення доступності для працевлаштування вразливих груп населення
- Залучення людей з інвалідністю до життя громади
- Оптимізація цифрових інформаційних ресурсів міста для людей з різними типами інвалідності
- Системний моніторинг та контроль за реалізацією ініціатив щодо розвитку безбар'єрності у громаді

2.3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання Стратегії

Інформація, отримана під час аналізу національного законодавства та місцевих стратегічних і програмних документів, міжнародного досвіду, проведення

фокус-груп та за результатами аудиту, стала підґрунтям для розробки завдань та заходів Стратегії.

При формулюванні завдань Стратегії взято до уваги також Пріоритети щодо створення безбар'єрного простору, сформульовані Міністерством розвитку громад та територій України.

Для досягнення мети Стратегії та вирішення вищезазначених проблем, пріоритетні завдання Програми визначено у шести напрямках, які закріплені у Національній стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року.

1. Напрямок **"Фізична безбар'єрність"** включає заходи, спрямовані на інфраструктурне, адміністративне, навчально-освітнє та інформаційно-аналітичне забезпечення і підтримку розвитку доступного середовища для всіх громадян.

2. Напрямок **"Інформаційна безбар'єрність"** включає заходи, спрямовані на популяризацію навчально-просвітницької діяльності щодо вільного доступу до інформації (вебпорталів і теле-та радіоконтенту) в різних форматах та з використанням технологій, зокрема шрифт Брайля, великошрифтовий друк, аудіодискрипція (тифлокоментування), переклад жестовою мовою, субтитрування, формат, придатний для зчитування програмами екранного доступу, формати простої мови, легкого читання, засоби альтернативної комунікації.

3. Напрямок **"Цифрова безбар'єрність"** – включає заходи, спрямовані на впровадження технологічних рішень, популяризацію навчально-просвітницької діяльності щодо можливостей усіх громадян до здобуття цифрової освіти та доступу до швидкісного Інтернету, публічних послуг, сервісів і публічної цифрової інформації.

4. Напрямок **"Суспільна і громадянська безбар'єрність"**, включає заходи, які передбачають активізацію просвітницької діяльності, дослідження стану безбар'єрних можливостей полтавчан задля участі у різних сферах життя громади, що забезпечують їх демократичні права .

5. Напрямок **"Освітня безбар'єрність"** передбачає заходи, спрямовані на забезпечення навчальної та інформаційно-інклюзивної кампанії з метою задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу впродовж життя, задля створення доступного освітнього середовища.

6. Напрямок **"Економічна безбар'єрність"** містить заходи, які передбачають проведення досліджень щодо можливостей працевлаштування громадян без "бар'єрів" та заходи, спрямовані на інфраструктурне, адміністративне, навчально-освітнє (для молоді, жінок, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю), інформаційно-аналітичне забезпечення населення, налагодження комунікації між міською владою, бізнесом, навчальними закладами із метою покращення якості перекваліфікації та підготовки

кваліфікованих кадрів з метою впровадження принципів доступності під час пошуку роботи та працевлаштування, так і під час зайнятості та кар'єрного зростання.

В основі досягнення цілей Стратегії є виконання Плану її заходів, як взаємоузгодженого у просторі та часі набору чітких кроків міського розвитку.

План заходів є документом середньострокового планування, який сформовано із врахуванням пропозицій та ідей широкого кола представників сторін, зацікавлених у розвитку міста.

План заходів розроблений відповідно до методологічних вказівок з розробки Стратегій розвитку та планів з її реалізації, а також проведення аудиту об'єктів громади та врахування думки її мешканців.

Реалізація пріоритетних заходів, проєктів здійснюватиметься відповідно до інформації зазначеної у розділі "Напрями діяльності та план заходів Стратегії". Відповідальні виконавці та строки виконання заходів визначаються згідно з пріоритетами Полтавської міської ради на основі визначених етапів роботи.

Розділ III. Напрями діяльності та план заходів Стратегії

Напрямок 1. Фізична безбар'єрність				
Стратегічна ціль 1. Моніторинг і контроль у сфері доступності об'єктів фізичного оточення на систематичній основі				
Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники до завдань
Операційна ціль 1. Систематичний моніторинг і контроль доступності громадських просторів та об'єктів	Завдання 1. Визначення відповідальних за аудит та моніторинг осіб	Визначити відповідальних осіб для проведення аудиту громадських просторів	2025	Сума виділених коштів ____ грн
		Визначити терміни та етапи моніторингу для контролю за процесом	2025	
		Забезпечити виділення фінансування	2025-2030	
	Завдання 2. Проведення аудиту громадських просторів та об'єктів, що користуються найбільшим попитом або є критично затребуваними	Скласти перелік медичних закладів	2025	1. Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності медичних закладів за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік споруд цивільного захисту	2025	2. Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності споруд цивільного захисту за розробленою

		Скласти перелік адміністративних приміщень	2025	методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік закладів освіти (заклади дошкільної освіти, заклади середньої загальної освіти, ліцеї, професійно-технічні навчальні заклади, заклади вищої освіти)	2025	3.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності адміністративних приміщень за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік спортивних закладів	2025	4. Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності закладів освіти за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік дитячих майданчиків	2025	5.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності спортивних закладів за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік об'єктів рекреаційної інфраструктури	2025	6.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності дитячих майданчиків за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Скласти перелік закладів культури	2025	7.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів рекреаційної інфраструктури за розробленою
		Скласти перелік об'єктів культурної спадщини	2025	
		Скласти перелік об'єктів туристичної інфраструктури	2025	
		Скласти перелік інших об'єктів комунальної власності за договорами оренди	2025	

		Скласти перелік об'єктів приватної власності (торгово-розважальні центри та інші об'єкти)	2025	методикою та зі складеним зі звітом ____
		Розробити критерії та пріоритети оцінки доступності цих просторів та об'єктів для МГН	2025	8.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності закладів культури за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
		Провести оцінку та скласти звіт з результатами аудиту, включаючи конкретні проблеми та рекомендації для покращення доступності	2025	9.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів культурної спадщини за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____ 10.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів туристичної інфраструктури за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____ 11.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності інших об'єктів комунальної власності за договорами оренди за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____

				12.Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів приватної власності за договорами оренди за розробленою методикою та зі складеним зі звітом ____
	Завдання 3. Проведення аналізу і моніторингу проблем	Проаналізувати дані, отримані під час аудиту громадських просторів, та сформулювати перелік виявлених основних проблем	2025-2026	Звіт за результатами аудиту
		Розробити план усунення виявлених проблем	2025-2026	
		Впровадити систему регулярного моніторингу стану громадських просторів та об'єктів для підтримки їх у відповідності до стандартів доступності	2025-2026	
		Забезпечити проведення щорічного аудиту та моніторингу	2025-2030	
Операційна ціль 2. Систематичний моніторинг і контроль доступності транспорту	Завдання 1. Визначення відповідальних за аудит та моніторинг осіб	Визначити відповідальних осіб для проведення аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок	2025	Сума виділених коштів, ____ грн
		Визначити терміни та етапи моніторингу для контролю за процесом	2025	
		Забезпечити виділення фінансування	2025-2030	

Завдання 2. Проведення аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок, що користуються найбільшим попитом або є критично затребуваними	Провести аудит ключових транспортних маршрутів та зупинок, що з'єднують житлові зони з медичними закладами, соціальними установами тощо.	2025	
	Оцінити доступність громадського транспорту (автобусів, тролейбусів тощо) для людей з інвалідністю та МГН	2025	
	Визначити кількість громадського транспорту з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом	2025	Кількість громадського транспорту з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом ____
	Визначити кількість громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору	2025	Кількість громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору ____
	Визначити кількість зупинок громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням	2025	Кількість зупинок громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням ____
	Визначити кількість розміток поперечної/поздовжньої з елементами спеціальних позначень для осіб з інвалідністю	2025	Кількість розміток поперечної/поздовжньої з елементами спеціальних позначень для осіб з інвалідністю ____
	Визначити кількість пандусів на пішохідних переходах	2025	Кількість пандусів на пішохідних переходах ____

		Визначити кількість понижених бордюрів на пішохідних переходах	2025	Кількість понижених бордюрів на пішохідних переходах ____
		Визначити кількість касельських бордюрів	2025	Кількість касельських бордюрів ____
		Визначити кількість платформ Віденського типу	2025	Кількість платформ Віденського типу ____
		Визначити кількість тактильних смуг	2025	Кількість тактильних смуг ____
		Підготувати звіт з висновками аудиту, включаючи рекомендації щодо покращення доступності транспорту та зупинок	2025	Звіт за результатами аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок
	Завдання 3. Проведення аналізу і моніторингу проблем	Проаналізувати дані, отримані під час аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок, та сформулювати перелік виявлених основних проблем	2025	Звіт за результатами аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок
		Розробити план усунення виявлених проблем	2025-2026	
		Впровадити систему регулярного моніторингу стану транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок для підтримки їх у відповідності до стандартів доступності	2025-2026	
		Забезпечити щорічне проведення аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок, з	2025-2030	

		наступним складанням звіту за результатами аудиту		
Операційна ціль 3. Систематичний моніторинг і контроль доступності житлових будівель, які перебувають у комунальній власності, з їх територіями	Завдання 1. Визначення відповідальних за аудит та моніторинг осіб	Визначити відповідальних осіб для проведення аудиту житлових будівель, які перебувають у комунальній власності, а також доступності їх територій	2025	Сума виділених коштів ____ грн
		Визначити терміни та етапи моніторингу для контролю за процесом	2025	
		Забезпечити виділення фінансування	2025-2030	
	Завдання 2. Проведення аудиту та моніторингу житлових будівель, які перебувають у комунальній власності	Провести аудит стану житлових будівель у місті, які перебувають у комунальній власності, а також стану доступності їх територій	2025	1. Частка житлових будівель, які перебувають у комунальній власності, з їх територіями, у яких проведено аудити та розроблено рекомендації щодо підвищення рівня безбар'єрності ____% 2. Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності житлових будівель, які перебувають у комунальній власності, з їх територіями за розробленою методикою ____
		Визначити потенційні загрози для життя і здоров'я мешканців та користувачів цих будівель та їх територій	2025	
		Підготувати звіт з результатами аудиту та надати рекомендації щодо необхідності вжиття заходів	2025	
	Завдання 3. Проведення аналізу і моніторингу проблем	Проаналізувати дані, отримані під час аудиту житлових будівель та їх територій, та сформулювати перелік виявлених основних проблем	2025-2026	Звіт за результатами аудиту житла та житлових будівель

		Розробити план усунення виявлених проблем	2025-2026	
		Впровадити систему регулярного моніторингу стану житла та житлових будівель для підтримки їх у відповідності до стандартів доступності	2025-2026	
		Забезпечити щорічне звітування на основі проведеного моніторингу, у якому є перелік проблем та надані рекомендації щодо необхідності вжиття заходів	2025-2030	

Стратегічна ціль 2. Доступні фізичні об'єкти та транспорт

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Фізична доступність громадських просторів та об'єктів	Завдання 1. Визначити локації та перелік для проведення змін і робіт	На основі проведеного аналізу та аудиту громадських просторів сформулювати перелік локацій для проведення змін та виконання робіт, пріоритезуючи медичні заклади, споруди цивільного захисту, адміністративні приміщення та заклади освіти	2025-2026	1.Кількість локацій, які потребують змін та робіт на основі проведеного аудиту та аналізу ____ 2.Частка медичних закладів Полтави, які є доступними на 100%, ____%
		Розробити карту міста з нанесенням місць проживання осіб з інвалідністю (початок маршруту) та будівель в яких надаються послуги (кінцева точка маршруту)	2025-2026	3.Частка споруд цивільного захисту Полтави, які є доступними на 100%, ____%

		Визначити відповідальних виконавців для проведення робіт на визначених локаціях	2025-2026	4.Частка адміністративних приміщень Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Визначити конкретні заходи та комплекс робіт по кожній з локацій	2025-2026	5.Частка закладів освіти Полтави, які є доступними на 100%, ___%
	Завдання 2. Розробка та включення комплексу заходів до міських програм	Забезпечити включення визначених заходів до міських програм	2025-2030	6.Частка спортивних закладів Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Включити до міських програм реалізацію концепції громадських вбиралень, адаптованих для осіб з інвалідністю	2025-2030	7.Частка дитячих майданчиків Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Включити до міських програм встановлення біотуалетів, адаптованих для осіб з інвалідністю	2025-2030	8.Частка об'єктів рекреаційної інфраструктури Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Включити до міських програм капітальний ремонт та реконструкцію вулиць і тротуарів	2025-2030	9.Частка закладів культури Полтави, які є доступними на 100%, ___%
	Завдання 3. Впровадження пілотних проектів для реалізації найкращих рішень	Обрати пілотні проекти з метою впровадження найкращих рішень	2025-2026	10.Частка об'єктів культурної спадщини Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Забезпечити фінансування для впровадження пілотних проектів	2025-2027	11.Частка об'єктів туристичної інфраструктури Полтави, які є доступними на 100%, ___%
		Постановка завдання на здійснення реконструкції обраних відповідно до пілотних проектів об'єктів	2025-2026	12.Частка інших об'єктів комунальної власності за
		Впровадити пілотні проекти для випробування нових рішень та	2026	

		технологій у створенні доступних просторів		договорами оренди Полтави, які є доступними на 100%, ____%
	Завдання 4. Контроль за виконанням робіт та оцінка результатів	Запровадити контроль виконання робіт	2025-2026	13. Частка об'єктів приватної власності Полтави, які є доступними на 100%, ____%
		Визначити відповідальних осіб за проведення контролю за виконанням робіт	2025-2026	14. Сума коштів, виділених на впровадження пілотних проєктів, ____ грн
		Забезпечити здійснення перевірки та аналіз результату виконання робіт	2025-2026	
	Завдання 5. Визначення наступних локацій та виконання робіт за типовою схемою	Визначити наступні пріоритети на основі результатів впроваджених пілотних проєктів	2026-2027	15. Сума коштів, виділених на забезпечення доступності громадських просторів, ____ грн
		Визначити перелік громадських просторів та об'єктів, а також робіт на кожному з типів громадських просторів та об'єктів	2026-2027	
		Забезпечити фінансування для виконання робіт на визначених об'єктах	2026-2030	
		Забезпечити виконання завдань за типовою схемою на нових обраних об'єктах	2027-2030	
Операційна ціль 2. Фізична доступність транспорту	Завдання 1. Визначити транспортні шляхи, громадські зупинки та об'єкти громадського транспорту, сформулювати перелік першочергових змін і робіт	Сформулювати перелік транспортних шляхів, громадських зупинок та об'єктів громадського транспорту на основі проведеного аналізу та аудиту за вказаними критеріями для першочергових змін та виконання робіт	2025-2026	1. Кількість транспортних шляхів для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта, ____ 2. Кількість зупинок для впровадження змін, з

		Сформулювати перелік маршрутів, де необхідний громадський транспорт з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом	2025-2026	визначеними заходами для кожного об'єкта, _____
		Сформулювати перелік громадського транспорту для облаштування інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору	2025-2026	3. Кількість об'єктів громадського транспорту для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта, _____
		Сформулювати перелік зупинок громадського транспорту для облаштування інформаційним та звуковим інформуванням	2025-2026	4. Кількість маршрутів, де необхідний громадський транспорт з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом
		Сформулювати перелік місць, де необхідно нанести розмітки поперечної/поздовжньої з елементами спеціальних позначень для осіб з інвалідністю	2025-2026	5. Кількість громадського транспорту, де необхідне облаштування інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору _____
		Сформулювати перелік пішохідних переходів, де необхідне встановлення пандусів та їхню кількість	2025-2026	6. Кількість зупинок громадського транспорту, де необхідне облаштування інформаційним та звуковим інформуванням _____
		Сформулювати перелік пішохідних переходів, де необхідне встановлення понижених бордюрів	2025-2026	7. Кількість місць, де необхідно нанести розмітки поперечної/поздовжньої з елементами спеціальних
		Сформулювати перелік місць, де необхідне встановлення касельських бордюрів	2025-2026	

		Сформулювати перелік місць, де необхідне встановлення платформ Віденського типу	2025-2026	позначень для осіб з інвалідністю _____
		Сформулювати перелік місць, де необхідне встановлення тактильних смуг	2025-2026	8. Кількість пішохідних переходів, де необхідне встановлення пандусів та їхню кількість _____
		Визначити відповідальних виконавців для проведення робіт на визначених об'єктах	2025-2026	9. Кількість пішохідних переходів, де необхідне встановлення понижених бордюрів _____
		Визначити конкретні заходи та комплекс робіт по кожному з об'єктів	2025-2026	10. Кількість місць, де необхідне встановлення касельських бордюрів _____ 11. Кількість місць, де необхідне встановлення платформ Віденського типу _____ 12. Кількість місць, де необхідне встановлення тактильних смуг _____
		Чітко визначити місця для зупинки громадського комунального транспорту та транспортних засобів приватних перевізників, встановити відповідні таблички	2025-2026	1. % зупинок громадського комунального транспорту, де встановлена інформаційна табличка ____% 2. % зупинок для транспортних засобів приватних перевізників, де встановлена інформаційна табличка ____%

				3. Кількість зупинок громадського комунального транспорту ____ 4. Кількість зупинок для транспортних засобів приватних перевізників ____
Завдання 2. Розробка та включення комплексу заходів до міських програм	Включити визначені заходи до міських програм	2025-2030	% нових заходів, включених до міських програм, ____%	
	Включити до міських програм оптимізацію маршрутної мережі	2025-2030		
	Включити до міських програм розміщення розкладу руху на зупинках після оптимізації маршрутної мережі	2025-2030		
	Включити до міських програм влаштування безбар'єрності на перехрестях (звукові світлофори, за вимогою, тактильна плитка)	2025-2030		
	Включити до міських програм закупку доступного для МГН комунального транспорту	2025-2030		
	Включити до міських програм покращення якості зовнішньої та внутрішньої озвучки в комунальному транспорті	2025-2030		
	Включити до міських програм усунення обмежувальних стовпчиків на зупинках	2025-2030		
	Завдання 3. Впровадження пілотних проектів для реалізації найкращих рішень	Обрати пілотні проекти з метою впровадження найкращих рішень		2025-2026

		Забезпечити фінансування для впровадження пілотних проєктів	2025-2027	2.% успішно впроваджених пілотних проєктів, ____%
		Постановка завдання на здійснення покращень обраних відповідно до пілотних проєктів об'єктів	2025-2026	
		Впровадити пілотні проєкти для випробування нових рішень та технологій у створенні доступних просторів	2026	
		Забезпечити регулярне навчання для працівників транспорту щодо надання допомоги людям з інвалідністю	2025-2030	
	Завдання 4. Контроль за виконанням робіт та оцінка результатів	Запровадити регулярний контроль виконання робіт	2025-2026	
		Визначити відповідальних осіб за проведення контролю за виконанням робіт	2025-2026	
		Забезпечити здійснення перевірки та аналіз результату виконання робіт	2025-2030	
	Завдання 5. Визначення наступних локацій та виконання робіт за типовою схемою	Визначити наступні пріоритети на основі результатів впроваджених пілотних проєктів	2026-2027	1.Сума коштів, виділена для виконання робіт на визначених об'єктах, ____ грн 2.Частка транспортних шляхів, на яких завершені та виконані усі визначені у плані роботи, ____% 3.Частка громадських зупинок, на яких завершені та виконані усі визначені у плані роботи, ____%
		Визначити перелік транспортних шляхів, громадських зупинок та об'єктів громадського транспорту, а також робіт на кожному об'єкті	2026-2027	
		Забезпечити фінансування для виконання робіт на визначених об'єктах		

		Забезпечити виконання завдань за типовою схемою на нових обраних об'єктах	2027-2030	4. Частка об'єктів громадського транспорту, на яких завершені та виконані усі визначені у плані роботи, ____%
Операційна ціль 3. Фізична доступність прибудинкових територій та житлових будівель	Завдання 1. Визначити необхідні для вжиття заходів житлові об'єкти та будівлі, сформулювати перелік першочергових змін і робіт	Визначити місця проживання з найбільшою кількістю людей з інвалідністю; визначити будівлі, споруди, які користуються попитом або розташовуються біля місць пересування пішоходів, що потребують внесення змін у забезпечення доступності	2025-2026	Перелік визначених проблемних будівель і об'єктів з найбільшим скупченням людей з інвалідністю для реалізації першочергових робіт
		Визначити відповідальних виконавців для проведення робіт на визначених об'єктах	2025-2026	
		Визначити конкретні заходи та комплекс робіт по кожній з об'єктів	2025-2026	
	Завдання 2. Розробка та включення комплексу заходів до міських програм	Включити визначені заходи до міських програм	2025-2030	% нових заходів, включених до міських програм, ____%
		Включити до міських програм здійснення ремонту зазначених будівель та споруд	2025-2030	
		Включити до міських програм ремонт та обладнання будинків, у яких проживають особи з інвалідністю відповідно до потреб (ліфти, поручні, пандуси, підйомники тощо)	2025-2030	
	Завдання 3. Впровадження пілотних проєктів для реалізації найкращих рішень	Обрати пілотні проєкти з метою впровадження найкращих рішень	2025-2026	1. Сума коштів, виділена на впровадження пілотних об'єктів, ____ грн

		Забезпечити фінансування пілотних проєктів	2025-2026	2.Кількість пілотних проєктів з адаптації будівель для осіб з інвалідністю в різних районах міста, ____
		Постановка завдання на здійснення покращень обраних відповідно до пілотних проєктів об'єктів	2025-2026	
		Впровадити пілотні проєкти для випробування нових рішень та технологій у створенні доступних просторів	2026	
	Завдання 4. Контроль за виконанням робіт та оцінка результатів	Запровадити контроль виконання робіт	2025-2026	
		Визначити відповідальних виконавців для проведення робіт на визначених об'єктах	2025-2026	
		Забезпечити здійснення перевірки та аналіз результату виконання робіт	2025-2030	
	Завдання 5. Визначення наступних локацій та виконання робіт за типовою схемою	Визначити наступні пріоритети на основі результатів впроваджених пілотних проєктів	2026-2027	1.Сума коштів, виділена для виконання робіт на визначених об'єктах, ____ грн 2.Частка житлових будівель та прибудинкових територій, на яких завершені та виконані усі визначені у плані роботи, ____%
		Визначити перелік локацій, а також робіт на кожному об'єктів для подальшого виконання робіт	2026-2027	
		Забезпечити фінансування для виконання робіт на визначених об'єктах	2026-2030	
		Забезпечити виконання завдань за типовою схемою на нових обраних об'єктах	2027-2030	
Операційна ціль 4. Підвищення поінформованості	Завдання 1. Підвищення обізнаності громадськості	Розробити комунікаційну стратегію, яка передбачає постійне інформування	2025-2026	1.Загальна кількість інформаційних кампаній, ____

<p>громадськості та бізнесу щодо безбар'єрності та доступності міських просторів</p>	<p>щодо безбар'єрності через різні канали комунікації</p>	<p>громадськості про проекти з безбар'єрності, їх стан і результати</p>		<p>2.Кількість охопленої аудиторії, _____</p>
		<p>Забезпечити висвітлення інформації у доступних форматах (наприклад, субтитри, мова жестів, спрощена мова, програма для озвучування текстів) на різних платформах (соцмережі, радіо, телебачення, громадські заходи)</p>	<p>2025-2030</p>	
		<p>Актуалізувати інформацію на вебпорталі міської ради щодо змін у законодавстві про облаштування об'єктів фізичного оточення із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування</p>	<p>2025-2026</p>	
		<p>Забезпечити регулярне оновлення такої інформації</p>	<p>2025-2030</p>	
	<p>Завдання 2. Залучення бізнесу та громадськості до інформаційних кампаній та публічних обговорень</p>	<p>Запускати спільні інформаційні кампанії з бізнесами (ТЦ, приватні перевізники), спрямовані на поширення обізнаності населення про безбар'єрність</p>	<p>2025-2030</p>	<p>1.Кількість інформаційних кампаній, проведених з бізнесами, _____</p> <p>2.Кількість інформаційних кампаній, проведених з громадськістю, _____</p> <p>3.Кількість охопленої аудиторії, _____</p> <p>4.Кількість отриманих відгуків від мешканців міста щодо проблем доступності, _____</p>
		<p>Проводити публічні обговорення та консультації з представниками бізнесу для виявлення проблем та пошуку рішень у сфері доступності</p>	<p>2025-2030</p>	
		<p>Організувати отримання зворотного зв'язку від мешканців міста щодо проблем доступності</p>	<p>2025-2030</p>	

Стратегічна ціль 3. Кваліфіковані фахівці у сфері доступності містобудування, архітектури і транспорту

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
<p>Операційна ціль 1. Ефективна система підготовки фахівців та відповідальності за безбар'єрність у містобудуванні, архітектурі й транспорті на рівні міської ради</p>	<p>Завдання 1. Створити спеціальний виконавчий орган у структурі виконавчого комітету Полтавської міської ради, відповідальний за безбар'єрність, який здійснює збір та аналіз та інформації, забезпечує підготовку звітів, координацію учасників та процесів за всіма напрямками безбар'єрності</p>	<p>Створити структурний підрозділ у виконавчому комітеті Полтавської міської ради, відповідальний за безбар'єрність, який буде збирати та узагальнювати інформацію, готувати звіти, забезпечувати координацію за всіма напрямками безбар'єрності. Одними із пріоритетів роботи структурного підрозділу повинні бути конкретизація та визначення черговості (критичності) впровадження проєктів, напрацювання пропозицій щодо ефективного безбар'єрного простору, пропозицій щодо внесення змін в нормативно-правову базу.</p>	<p>2025-2026</p>	<p>Функціонуючий відділ, відповідальний за безбар'єрність, у міській раді</p>
		<p>Створити механізми контролю та впливу на всіх учасників процесу</p>	<p>2025-2026</p>	
		<p>Визначити відповідальних осіб для координації та контролю проєктів з безбар'єрності</p>	<p>2025-2026</p>	
		<p>Розробити програму з навчання та сертифікації для спеціалістів міської ради, які працюватимуть у сфері доступності</p>	<p>2025-2026</p>	

Завдання 2. Підготовка фахівців та покращення знань у сфері безбар'єрності в містобудуванні, архітектурі і транспорті	Запровадити посади фахівців із питань доступності ключових департаментах міської ради	2025-2026	1.Кількість проведених тренінгів та навчальних курсів для спеціалістів за рік, ____ 2.% підготовлених фахівців від загальної кількості, ____%
	Забезпечити набуття усіма спеціалістами міської ради, зокрема і тих, які працюють у сфері містобудування, архітектури і транспорту, а також спеціалістами зі сфери житлово-комунального господарства, управління капітального будівництва та інших структурних підрозділів міської ради, які мають на балансі комунальні заклади, сучасних компетенцій із створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, універсального дизайну, сталої міської мобільності тощо	2025-2026	
	Запровадити регулярні тренінги, курси підвищення кваліфікації щодо стандартів безбар'єрності та принципів універсального дизайну для місцевих проєктувальників	2026-2027	
	Запровадити систему мотивації для спеціалістів, які реалізують успішні проєкти з безбар'єрності	2027-2028	
	Забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів серед виконавців робіт та послуг у сфері створення об'єктів архітектури із	2026-2027	

		забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування		
		Надати рекомендації профільним навчальним закладам щодо включення до програми підготовки, підвищення кваліфікації та професійної атестації виконавців робіт та послуг у сфері створення об'єктів архітектури із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування	2026-2027	
		Забезпечити навчання персоналу, задіяного у перевезенні пасажирів щодо засобів забезпечення доступності під час надання транспортних послуг, коректного спілкування та толерантності, надання першої допомоги та екстреної медичної допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільних груп населення	2025-2030	
Операційна ціль 2. Посилення співпраці з бізнесом та приватними перевізниками для реалізації спільних проєктів	Завдання 1. Розробити політику стимулювання бізнесу для впровадження безбар'єрних рішень	Розробити систему податкових пільг для бізнесів, які впроваджують безбар'єрні рішення	2026-2027	% бізнесів, що отримали податкові пільги та гранти для впровадження безбар'єрних рішень протягом року, ____%
		Впровадити грантові програми для бізнесів, що інвестують у проєкти з модернізації будівель або створення інклюзивних просторів	2028-2029	
		Запровадити консультаційні програми для підприємців щодо впровадження безбар'єрних стандартів у сфері послуг та інфраструктури	2028-2029	

	Завдання 2. Створити інноваційні партнерські проекти, де бізнес долучатиметься до створення безбар'єрного середовища (наприклад, модернізація транспортних засобів, створення інклюзивних просторів)	Запустити пілотні проекти з модернізації громадського транспорту за участі бізнесу	2025-2027	Кількість реалізованих партнерських проектів за рік, _____
		Спільно з підприємствами проводити адаптацію громадських просторів для осіб з інвалідністю та МГН	2025-2030	
	Завдання 3. Впровадити систему заохочень для приватних перевізників, які модернізують транспорт для осіб з інвалідністю	Під час проведення конкурсів з визначення перевізників на маршрутах загального користування надавати перевагу перевізникам, які будуть використовувати на маршрутах загального користування транспортні засоби пристосовані для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	2025-2030	% перевізників, які отримали заохочення та модернізували транспорт за рік, _____%
		Забезпечити проведення навчання персоналу, задіяного у перевезенні пасажирів щодо засобів забезпечення доступності під час надання транспортних послуг та толерантності, надання першої допомоги та екстреної медичної допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення	2025-2030	

Стратегічна ціль 4. Нормативна база

Операційна ціль	Завдання	Етапи роботи	Показники
-----------------	----------	--------------	-----------

Операційна ціль 1. Розширення доступності соціального транспорту	Завдання 1. Внести зміни до нормативно-правових актів та розширити функціональність соціального таксі для груп дітей з інвалідністю, щоб забезпечити їх участь у соціальних і громадських заходах		2025-2030	Кількість здійснених дітьми з інвалідністю поїздок на соціальному таксі, ____
	Завдання 2. Внести зміни до нормативно-правових актів, дозволивши перевезення за допомогою соціального таксі не лише у надзвичайних ситуаціях, але й для звичайних поїздок на громадські події, заходи тощо		2025-2030	Кількість здійснених соціальним таксі перевезень на громадські події, заходи тощо (не у надзвичайних ситуаціях), ____
Операційна ціль 2. Вдосконалення законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють питання базбар'єрності	Завдання 1. Напрацювання пропозицій для внесення змін до чинного законодавства, зокрема щодо дієвих механізмів контролю і відповідальності		2025-2030	Кількість внесених пропозицій для внесення змін до чинного законодавства, що регулюють питання базбар'єрності, ____

Напрямок 2. Інформаційна безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Створення доступного інформаційного середовища для всіх мешканців та гостей міста

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
-----------------	----------	--------	--------------	-----------

Операційна ціль 1. Цифрові ресурси міста оптимізовані для потреб людей з різними типами інвалідності	Завдання 1. Провести аудит сайту міської ради на предмет актуальності інформації та інформаційної доступності	Залучити експертів для проведення аудиту	2025	Узагальнений звіт за результатами аудиту сайту міської ради на предмет актуальності інформації та інформаційної доступності
		Забезпечити проведення аудиту вебсайту, виявити проблеми	2025	
		Провести опитування користувачів з різними видами інвалідності щодо зручності використання вебсайту	2025	
		Сформулювати рекомендації та план дій для покращення доступності на основі проведених опитувань та виявлених проблем	2025	
	Завдання 2. Зробити інформацію, що оприлюднюється виконавчими органами міської ради на вебсайті міської ради, доступною для осіб з порушеннями слуху, зору та інтелектуальними порушеннями	Впровадити альтернативний текст для всіх зображень та мультимедійних елементів на сайті	2026	% вебсторінок сайту міської ради відповідають стандартам доступності, ____%
		Розробити версії контенту спрощеною мовою для людей з інтелектуальними порушеннями на сайті міської ради	2026	
		Додати функції озвучення текстів для користувачів з порушенням зору	2026-2027	
		Забезпечити можливість збільшення шрифту та регулювання контрастності на сайті	2026	
		Додати субтитри до всього відео-контенту для осіб з порушенням слуху	2026-2027	
	Завдання 3. Створити зручний інтерфейс вебсайту міської ради для	Переглянути структуру навігації та дизайн сайту для спрощення використання	2025	% запропонованих атрибутів наявні в інтерфейсі вебсайту міської ради, ____%

	користувачів різного віку та навичок	Забезпечити наявність текстових та відео/аудіо-інструкцій з використання сайту	2026	
		Впровадити адаптивний дизайн для різних пристроїв (комп'ютери, смартфони)	2026	
		Створити окремі версії інтерфейсу для різних категорій користувачів (наприклад, спрощена версія для літніх людей)	2026-2027	
	Завдання 4. На вебсайті міської ради розмістити інформацію, корисну для туристів, зокрема щодо вокзалів і транспортних вузлів	Створити окремий розділ для туристів з інформацією про транспортні вузли, вокзали, місця відпочинку	2025-2026	Кількість переглядів розділу для туристів за місяць, ____
		Здійснити переклад інформації декількома мовами (включаючи жестову для відеоконтенту)	2026-2027	
		Впровадити інтерактивні карти з можливістю пошуку безбар'єрних маршрутів та інфраструктури	2028-2029	
	Завдання 5. Створити політично нейтральний, доступний та зрозумілий вебсайт із локальним інформуванням про культурні та соціальні заходи	Забезпечити фінансування на створення вебсайту з заходами	2025-2027	Сума коштів, виділена на створення вебсайту з заходами, ____ грн
		Знайти експертів для створення вебсайту	2025	Наявність функціонуючого вебсайту із запропонованими атрибутами із локальним інформуванням про культурні та соціальні заходи
		Розробити календар подій із можливістю фільтрації заходів для різних груп людей (інклюзивні заходи, події з перекладом жестовою мовою)	2026-2027	

		Впровадити систему оповіщень та розсилок для інформування мешканців про події	2026-2027	
		Забезпечити політичну нейтральність вебсайту	2025-2030	
		Забезпечити доступність відеоконтенту на сайті шляхом впровадження жестової мови та субтитрів для подій	2026-2027	
Завдання 6. Забезпечити переклад жестовою мовою для всіх важливих громадських подій та заходів		Залучити фахівців з жестової мови для перекладу відео-матеріалів та трансляцій з важливих заходів	2025	% заходів із забезпеченим перекладом жестовою мовою, у відсотковому співвідношенні до загальної кількості важливих громадських подій, ____%
		Розробити стандартизовані протоколи для проведення таких заходів із забезпеченням жестової мови	2026	
		Оновити систему трансляцій подій на сайті для інтеграції жестової мови	2026-2027	
Завдання 7. Забезпечити проведення регулярного моніторингу вебсайту з заходами для перевірки його відповідності стандартам доступності		Визначити відповідальних осіб для систематичного тестування сайту на відповідність вимогам доступності	2026-2030	Наявність щорічного регулярного звіту про доступність вебсайту з заходами
		Залучити представників користувачів з різними видами інвалідності до тестування сайту після впровадження змін	2026-2030	
Завдання 8. Забезпечити регулярне оновлення інформації на вебсайтах з заходами та		Розробити механізм для автоматичного оновлення даних та надання актуальної інформації	2026-2027	1.Кількість здійснених перевірок інформації на актуальність за рік вебсайту з заходами та вебсайту міської ради, ____
		Визначити відповідальних за своєчасне оновлення інформації на сайтах осіб	2026-2027	2.Кількість здійснених оновлень інформації за рік на вебсайті з

				заходами та вебсайті міської ради, _____
Операційна ціль 2. Інформація у транспортній інфраструктурі є доступною	Завдання 1. Провести аудит актуальності інформації та інформаційної доступності у транспортній інфраструктурі, виявити проблеми та сформулювати завдання для здійснення покращень	Залучити спеціалістів з доступності для проведення аудиту	2025	Наявність звіту за результатами аудиту з переліком виявлених проблем та конкретних рекомендацій для покращень у транспортній інфраструктурі
		Провести опитування пасажирів з інвалідністю щодо доступності транспортної інфраструктури	2025	
		Розробити план з удосконалення інформування у транспортній інфраструктурі на основі результатів аудиту та проведених опитувань	2025	
	Завдання 2. Запровадити аудіо- та візуальне інформування у міському комунальному транспорті та на зупинках громадського транспорту	Виділити фінансування на встановлення аудіо- та візуального інформування у міському комунальному транспорті та на зупинках громадського транспорту	2025-2028	Сума коштів, виділена на встановлення аудіо- та візуального інформування у міському комунальному транспорті та на зупинках громадського транспорту, _____ грн
		Ініціювати звернення до Укрзалізниці для забезпечення постійної роботи систем інформування в доступних форматах (аудіо-, візуальні сигнали) на вокзалах і в транспортних засобах	2025	% зупинок і транспортних засобів, обладнаних аудіо- та візуальними системами інформування, _____%
		Встановити інформаційні табло з візуальною інформацією на зупинках громадського транспорту (маршрути, час прибуття, оголошення)	2026	
		Забезпечити функціонування системи озвучування маршрутів у транспортних засобах	2026-2028	

		Забезпечити дублювання аудіоінформації візуальною для користувачів з порушеннями зору	2026-2028	
		Впровадити систему інформування про наближення транспорту на зупинках/час прибуття транспорту	2027-2028	
	Завдання 3. Створити систему навігації містом з піктограмами та символами для полегшення орієнтації у місті	Виділити фінансування на встановлення системи навігації містом з піктограмами та символами для полегшення орієнтації у місті	2025-2028	Сума коштів, виділена на встановлення системи навігації містом, _____ грн
		Розробити універсальні вказівники з використанням піктограм для полегшення орієнтації	2025	% покритої міської інфраструктури піктограмами і символами у ключових місцях міста, _____%
		Встановити навігаційні знаки з великими шрифтами та контрастними кольорами на зупинках, транспортних вузлах і ключових місцях міста	2026-2027	
		Впровадити QR-коди з додатковою інформацією, доступною в аудіо-форматі або спрощеній мові	2026-2027	
		Забезпечити врахування мови легкого читання на інформаційних панелях та вказівниках	2026-2028	
	Завдання 4. Забезпечити регулярне оновлення інформації у транспортній інфраструктурі	Впровадити автоматизовані системи для оновлення інформації у реальному часі на зупинках та в транспортних засобах	2025	1.Кількість здійснених перевірок інформації на інформаційних табло та системах у транспортній інфраструктурі на предмет застарілості на рік, _____
		Призначити відповідальних за регулярне оновлення інформації осіб	2025	

		Забезпечити регулярне щотижневе оновлення інформації	2025-2030	2.Кількість здійснених оновлень застарілої інформації на інформаційних табло та системах у транспортній інфраструктурі на рік, ____
		Впровадити механізми для оперативного внесення змін у системи інформування під час форс-мажорних ситуацій (зміни в розкладі, закриття доріг тощо)	2026	

Стратегічна ціль 2. Створення безпечної та доступної інфраструктури для всіх учасників дорожнього руху

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Інтеграція доступної навігації та інформаційних систем у громадські простори та об'єкти туристичної інфраструктури	Завдання 1. Провести аудит громадських просторів на предмет актуальності інформації та інформаційної доступності	Залучити експертів з доступності для проведення аудиту громадських просторів	2025	1. % громадських просторів, щодо яких здійснено аудит із зазначенням проблем і рекомендацій, ____%
		Провести опитування мешканців	2025	
		Провести аналіз інформаційної доступності громадських просторів	2025	2. Наявність звіту за результатами аудиту із зазначенням проблем і рекомендацій (не менше __% важливих громадських просторів перевірено)
		Визначити проблемні зони та сформулювати рекомендації для покращення інформаційної доступності	2025	
	Завдання 2. Визначити місця найбільшого скупчення людей, сформулювати перелік найпопулярніших громадських місць для впровадження змін	Провести дослідження з визначення місць найбільшого скупчення людей у місті	2025	Створено перелік з найпопулярніших громадських місць, підтверджений результатами аналізу
		Сформулювати перелік найпопулярніших громадських місць	2025	
		Визначити пріоритетні місця для впровадження систем доступної навігації та інформування, не менше 20	2025	

		найпопулярніших громадських місць, підтверджений результатами аналізу		
Завдання 3. Створити інтегровану систему орієнтації у громадських місцях з метою забезпечення зручного та доступного користування для всіх мешканців і туристів		Розробити універсальні вказівники з піктограмами для полегшення орієнтації	2025	% громадських просторів із впровадженою системою візуальної навігації, ____%
		Впровадити систему візуальної навігації в найбільш відвідуваних громадських місцях	2026-2027	
		Забезпечити можливість аудіо-інформування через інтерактивні термінали чи QR-коди	2026-2027	
		Створити план поступової інтеграції цих систем у всі громадські місця	2026-2027	
Завдання 4. Забезпечити проведення консультацій з громадськими організаціями людей з інвалідністю для визначення потреб у навігації та інформаційних системах		Організовувати регулярні консультації з громадськими організаціями людей з інвалідністю	2025-2030	1.Кількість проведених консультацій з громадськими організаціями щодо навігації та інформаційних систем, ____ 2.Кількість врахованих рекомендацій, наданих громадськими організаціями, ____
		Визначати специфічні потреби щодо доступної навігації та інформаційних систем на основі консультацій	2025-2030	
		Удосконалювати проекти впровадження навігаційних систем із врахуванням отриманих рекомендацій	2025-2030	
Завдання 5. Забезпечити інформацією на об'єктах туристичної інфраструктури є доступною		Впровадити систему інформування та навігації на об'єктах туристичної інфраструктури	2027-2028	% туристичних об'єктів, де доступна інформація у зрозумілому форматі, ____%
		Перекласти інформацію декількома мовами, включаючи мову легкого читання та аудіо-формати для осіб з порушеннями зору	2029-2030	

		Забезпечити використання піктограм та зрозумілих вказівників у туристичних зонах	2029-2030	
Операційна ціль 2. Інтеграція доступної навігації та інформаційних систем для всіх учасників дорожнього руху	Завдання 1. Визначити місця найбільшого скупчення людей та авто, сформульовано перелік ключових перехресть та вулиць	Провести аналіз для визначення місць найбільшого скупчення людей та автомобільного руху	2025	Перелік ключових перехресть і вулиць із найбільшим скупченням людей та авто (не менше __ перехресть та вулиць), ____
		Сформулювати перелік ключових перехресть та вулиць	2025	
	Завдання 2. Провести аудит транспортної інфраструктури у визначених місцях на предмет актуальності інформації та інформаційної доступності	Визначити осіб для проведення аудиту транспортної інфраструктури щодо її інформаційної доступності	2025	Наявність звіту за результатами аудиту із переліком виявлених проблем і рекомендацій, ____
		Сформулювати перелік найважливіших та найпопулярніших перехресть, вулиць, світлофорів та пішохідних переходів	2025	
		Провести аудит ключових для користувачів перехресть, вулиць, включаючи світлофори та пішохідні переходи, і визначити перелік тих, які потребують підвищеної доступності та безпеки	2025	
	Завдання 3. Встановити світлофори з автономними звуковими сигналами у місцях скупчення людей та на ключових перехрестях	Визначити відповідальних осіб за впровадження звукових сигналів на світлофорах	2025-2026	1.% місць скупчення людей, обладнаних звуковими сигналами, ____% 2.% ключових перехресть, обладнаних звуковими сигналами, ____%
		Визначити пріоритетні локації для впровадження звукових сигналів на світлофорах, не менше 30	2025-2026	
		Виділити фінансування на впровадження звукових сигналів на світлофорах	2025-2028	

		Забезпечити проведення робіт з встановлення світлофорів з автономними звуковими сигналами на визначених локаціях	2026-2028	3.Сума коштів, виділена на встановлення звукових сигналів на світлофорах, ____ грн
		Забезпечити коректну синхронізацію звукових сигналів із візуальними для забезпечення безпеки пішоходів із порушеннями зору	2026-2028	
	Завдання 4. Встановити світлофори з автономними звуковими сигналами на всіх інших, окрім ключових, перехрестях	Визначити перелік локацій для впровадження звукових сигналів на світлофорах	2027-2028	% від усіх перехресть, обладнаних звуковими сигналами, ____%
		Провести роботи з встановлення світлофорів з автономними звуковими сигналами на визначених локаціях	2028-2030	
		Забезпечити коректну синхронізацію звукових сигналів із візуальними для забезпечення безпеки пішоходів із порушеннями зору	2028-2030	
		Визначити проблемні зони та розробити план покращення інформаційної доступності в транспортній інфраструктурі	2027-2028	
		Впровадити такі покращення	2028-2030	

Напрямок 3. Цифрова безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Забезпечення доступності цифрових послуг та ресурсів для всіх мешканців міста

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
-----------------	----------	--------	--------------	-----------

Операційна ціль 1. Цифровізація міських послуг і сервісів	Завдання 1. Забезпечити використання рідерів для цифрових документів персоналом міської ради та інших адміністративних установ	Виділити необхідне фінансування для закупівлі рідерів цифрових документів	2026	1.Сума коштів, виділена на закупівлю рідерів для зчитування цифрових документів, ____ грн 2.% необхідних установ, забезпечених рідерами для зчитування цифрових документів, ____%
		Закупити рідери та розподілити їх для використання в міській раді та адміністративних установах	2026	
		Навчити працівників ефективному використанню рідерів для обслуговування громадян	2026	
	Завдання 2. Інтегрувати QR-коди на офіційних міських вебресурсах і додатках для швидкого доступу до інформації та документів	Впровадити QR-коди на вебсайті міської ради та інших місцевих вебсайтах та додатках для швидкого доступу до інформації	2026	% вебсторінок міських вебсайтів і міських додатків, що використовують QR-коди для швидкого доступу до інформації, ____%
		Забезпечити доступність QR-кодів для всіх користувачів, зокрема людей з інвалідністю	2026-2027	
	Завдання 3. Забезпечити для міста доступні додаток та вебсайт, які містять інформацію, необхідну для отримання відповідних послуг і сервісів	Провести пошук наявних додатків та вебсайтів, які містять повну та доступно викладену інформацію, необхідну для отримання відповідних послуг і сервісів	2026	1.Наявність функціонуючих додатку та вебсайту, які містять інформацію, необхідну для отримання відповідних послуг і сервісів 2.Сума коштів, виділена на створення додатку та вебсайту, ____ грн
		У разі виявлення відсутності таких додатків та вебсайтів, визначити необхідність створення уніфікованого додатку та окремо вебсайту "Полтава цифрова", де зібрана вся інформація про міські послуги та сервіси	2026	
		Визначити пріоритетні послуги та сервіси міста для цифровізації, зокрема ЦНАП та інші послуги	2026	
		Визначити відповідальних за створення додатку та вебсайту осіб	2027	

		Виділити фінансування на створення додатку та вебсайту	2027-2028	
		Провести роботу над створенням додатку та вебсайту, які містять інформацію, необхідну для отримання відповідних послуг і сервісів	2027	
		Забезпечити доступність та зручність користування додатком та вебсайтом для всіх вікових категорій, людей з різними типами інвалідності та МГН, зокрема впровадити адаптивний дизайн, що відповідає потребам різних груп населення, налаштувати функції для покращення доступності (збільшення шрифту, високий контраст, озвучування тексту тощо),	2027-2028	
		Провести тестування цифрових ресурсів за участю представників різних груп населення для підтвердження його зручності	2027-2028	
Операційна ціль 2. Забезпечення доступності цифрових платформ міста та міських послуг для МГН та осіб з інвалідністю	Завдання 1. Провести аудит існуючих цифрових платформ міста для визначення їх доступності для людей з інвалідністю та МГН та виявити недоліки	Провести аудит всіх цифрових платформ міста, включаючи сайт Полтавської міської ради, для оцінки їх доступності для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення	2025	Узагальнений звіт з результатами оцінки існуючих цифрових платформ міста для визначення їх доступності для людей з інвалідністю та МГН
		Зробити оцінку зручності навігації, простоти пошуку документів та наявності функцій зворотного зв'язку на платформі	2025	

		Сформулювати перелік недоліків та рекомендацій для покращення доступності	2025	
Завдання 2. Розробити доступну та зручну систему навігації на сайті міської ради відповідно до потреб громади		Створити нову систему навігації на сайті міської ради, враховуючи потреби людей з інвалідністю та МГН	2026	Кількість користувачів, які позитивно оцінюють зручність нової навігації після впровадження, ____
		Спростити процес пошуку документів та інших важливих ресурсів на сайті	2026	
		Впровадити на вебсайті міської ради механізм для збору зворотного зв'язку від користувачів, щоб відстежувати їхні потреби та досвід	2026	
Завдання 3. залучити громадськість до тестування нових цифрових платформ і збору пропозицій для їх покращення		Організувати публічне тестування оновлених цифрових платформ за участю представників громадськості, зокрема людей з інвалідністю та МГН	2026	Кількість користувачів, які взяли участь у тестуванні та надали пропозиції, ____
		Провести опитування та збір відгуків для визначення зручності користування цифровими платформами	2026	
		Оформити пропозиції для подальшого покращення платформ на основі отриманих відгуків	2026	
Завдання 4. На основі зібраних даних провести покращення цифрових платформ		Проаналізувати відгуки користувачів та громадськості	2026	% пропозицій користувачів, реалізованих під час покращення цифрових платформ, ____%
		Внести зміни до цифрових платформ для підвищення їхньої зручності та доступності	2026-2027	

	Завдання 5. Забезпечити постійне оновлення та актуалізацію інформації на цифрових платформах міста, включно з міськими сайтами та додатками	Визначити відповідальних осіб для регулярного моніторингу	2025	Частота оновлення інформації на платформах (щомісячно/щотижня), _____
		Впровадити механізми постійного оновлення інформації на міських цифрових платформах	2027	
		Організувати систематичний аудит цифрових ресурсів для забезпечення їх актуальності та відповідності стандартам доступності	2027	

Стратегічна ціль 2. Доступність цифрової інфраструктури для всіх мешканців міста

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показаники
Операційна ціль 1. Оптимізація інтернет-інфраструктури міста	Завдання 1. Створити підрозділ цифровізації	Створити новий підрозділ цифровізації в структурі міської ради	2025-2026	Наявність підрозділу цифровізації у структурі міської ради
		Визначити відповідальних осіб за інформатизацію та цифровізацію міста	2025-2026	
		Визначити функції підрозділу та розподілено зони відповідальності між його працівниками	2025-2026	
	Завдання 2. Виявити проблемні зони у місті, де поганий інтернет-зв'язок, та покращити якість інтернету	Провести комунікацію з операторами та інтернет-провайдерами з метою визначення зон із поганою якістю інтернету і ескалація проблем для покращення	2025	% покриття швидкісним інтернетом у місті, _____%
Визначити проблемні зони і складено карту зон із низькою якістю зв'язку		2025		

		Надіслати офіційні звернення до провайдерів, проведено співпрацю для ескалації проблеми та планування покращення	2025	
		Надіслати звернення до Міністерства цифрової трансформації для здійснення впливу на провайдерів для покращення якості інтернет-зв'язку в місті	2025	
	Завдання 3. Забезпечити якісний та стабільний інтернет-зв'язок в укриттях	Визначити перелік укриттів, які потребують забезпечення стабільного інтернет-зв'язку	2025	
		Виділити фінансування на забезпечення стабільного інтернет-зв'язку в укриттях	2025-2027	
		Організувати встановлення стабільного інтернет-зв'язку в укриттях із використанням місцевих провайдерів або альтернативних рішень (наприклад, Starlink)	2025-2027	
		Забезпечити стабільну роботу інтернету в укриттях для кризових ситуацій та під час надзвичайних подій	2025-2027	
	Завдання 4. Забезпечити фінансування для підтримки стабільного зв'язку в кризових ситуаціях	Забезпечити виділення фінансування на підтримку інтернет-зв'язку в умовах кризових ситуацій	2025-2030	
		Визначити резерви для підтримки стабільності зв'язку під час надзвичайних подій	2025-2027	
Операційна ціль 2. Підвищення цифрової грамотності мешканців	Завдання 1. Розробити програму з медіа та цифрової грамотності	Створити програму медіа та цифрової грамотності для різних вікових категорій, включно з людьми з	2027-2028	1.% визначених цільових груп, охоплених затвердженою

		інвалідністю та маломобільними групами населення		програмою з медіа та цифрової грамотності, ____%
		Впровадити онлайн-курси, семінари та інтерактивні навчальні програми, доступні для всіх мешканців міста	2028-2029	2.Кількість створених програм з медіа та цифрової грамотності, ____
		Адаптувати програми для різних рівнів навичок та можливостей, включаючи варіанти з використанням спрощеної мови та інтерактивних візуальних матеріалів	2028-2029	
		Забезпечити фінансування програм	2027-2030	
	Завдання 2. Забезпечити доступ літнім людям до навчання цифрових навичок	Створити "Університет третього віку" для навчання літніх людей основ цифрових навичок	2027-2028	
	Запровадити курси для літніх мешканців міста, які включають базове користування інтернетом, онлайн-сервісами, мобільними додатками та соціальними мережами	2027-2028		
	Залучити волонтерів та спеціалістів для навчання та підтримки літніх людей під час занять	2027-2028		
	Забезпечити фінансування програм	2027-2030		
Операційна ціль 3. Моніторинг та контроль якості цифрових послуг	Завдання 1. Запровадити регулярний аудит якості цифрових послуг та платформ, а також якості інтернет-зв'язку	Запровадити регулярний аудит усіх цифрових послуг та платформ міста (сайти, додатки) для перевірки їхньої зручності, доступності для осіб з інвалідністю, актуальності інформації, а також якості інтернет-зв'язку	2025	1.Кількість проведених аудитів якості цифрових послуг та платформ на рік, ____ 2.Кількість проведених аудитів якості інтернет-зв'язку на рік, ____

		Впровадити моніторинг якості інтернет-зв'язку, включаючи швидкість, стабільність і покриття у важливих локаціях міста (зони скупчення людей, укриття тощо)	2025-2026	
		Забезпечити регулярний збір зворотнього зв'язку від користувачів	2025-2030	
		Забезпечити проведення аналізу виявлених проблем та складено план їх усунення	2025-2030	
	Завдання 2. Впровадити показники ефективності для кожного цифрового сервісу, що дозволить оцінювати якість їх роботи, своєчасність оновлень та доступність для користувачів	Розробити та впровадити ключові показники ефективності (KPI) для цифрових сервісів, включно з часом реакції на запити, швидкістю оновлення та рівнем доступності для різних категорій користувачів	2025	Наявний постійний контроль якості цифрових сервісів
		Забезпечити постійний збір та аналіз даних про роботу сервісів для покращення їхньої ефективності	2025-2030	
	Завдання 3. Організувати складання регулярних звітів для громади щодо результатів моніторингу цифрових сервісів та заходів, спрямованих на їх покращення	Запровадити регулярне оприлюднення звітів для громади через обраний вебсайт міста	2025-2030	Кількість публічних звітів, випущених щорічно (не менше 1 звіту на рік), ____
		Забезпечити постійний зворотний зв'язок від громадськості щодо роботи цифрових платформ для подальшого вдосконалення	2025-2030	

Напрямок 4. Економічна безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Підвищення доступності економічних можливостей для вразливих груп населення

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Вразливі групи населення мають доступ до фінансових інструментів	Завдання 1. Запровадити спеціалізовані місцеві гранти для вразливих груп населення	Запровадити систему місцевих грантів, що покривають витрати на професійний розвиток, започаткування власної справи або навчання для вразливих категорій населення	2027-2028	1.Кількість виданих грантів для вразливих груп населення, ____ 2.На спеціалізовані місцеві гранти виділено фінансування на суму ____ грн.
		Розробити процедуру подачі заявок на гранти, яка є простою та доступною для різних вікових і соціальних груп	2027-2028	
		Забезпечити виділення фінансування	2027-2030	
	Завдання 2. Підвищити здатність людей з інвалідністю до продуктивної економічної діяльності	Створити програму компенсації вартості обладнання для людей з інвалідністю, яке допомагає людям з інвалідністю вести продуктивну економічну діяльність або розпочати власний бізнес	2027-2028	Кількість працевлаштованих людей з інвалідністю за рік, ____
		Забезпечити партнерство з місцевими підприємцями та бізнесами для надання обладнання та послуг зі знижками	2028-2029	
	Завдання 3. Забезпечити регулярне проведення інформування населення про доступні фінансові можливості через соціальну рекламу на різних платформах	Запустити соціальну рекламу на різних платформах (ТБ, радіо, інтернет, соціальні мережі) для інформування населення про доступні гранти та фінансову підтримку	2027-2028	1.Кількість проведених кампаній соціальної реклами про доступні фінансові можливості та охоплення аудиторії, ____ 2.Кількість населення, охопленого соціальною рекламою, ____
Організувати інформаційні кампанії у громадських місцях та державних		2027-2028		

		установах для широкого охоплення вразливих груп населення		
Операційна ціль 2. Міське середовище є доступним для економічної активності	Завдання 1. Провести реконструкцію міських зупинок та транспортної інфраструктури з урахуванням потреб осіб з інвалідністю	Провести аудит наявної транспортної інфраструктури на предмет доступності для осіб з інвалідністю	2025-2026	% зупинок і транспортних об'єктів, що відповідають вимогам доступності для людей з інвалідністю, від загальної кількості, ____%
		Визначити технічні стандарти та потреби для безбар'єрної інфраструктури (низькі платформи, ліфти, звукові системи)	2025-2026	
		Залучити громадські організації осіб з інвалідністю до обговорення проєктів реконструкції	2025-2026	
		Пілотувати адаптовані зупинки на центральних маршрутах міста	2026-2027	
		Забезпечити належне маркування та навігацію на зупинках для людей з порушеннями зору та слуху	2027-2028	
	Завдання 2. Впровадити муніципальні програми підтримки денного догляду для дітей з інвалідністю, що дозволяє батькам дітей з інвалідністю працювати без необхідності наймати доглядальника	Розробити муніципальну програму фінансування денного догляду, включаючи послуги муніципальної няні	2027-2028	1.% дітей з інвалідністю, які отримують денний догляд через муніципальні програми, ____% 2.Виділено коштів для впровадження муніципальних програм підтримки денного догляду для дітей з інвалідністю, на суму ____ грн на рік
		Встановити пільгові умови для батьків дітей з інвалідністю в муніципальних закладах дошкільної освіти та закладах середньої загальної освіти	2027-2028	
		Відкрити інклюзивні групи для дітей з інвалідністю в закладах дошкільної освіти та закладах середньої загальної освіти	2027-2028	

		Забезпечити підготовку спеціалістів з інклюзивної освіти для роботи в таких групах	2026-2030	
		Створити базу даних кваліфікованих доглядальників та надавачів послуг денного догляду, доступну для батьків	2027-2028	
		Організувати інформаційні кампанії про доступні програми підтримки для батьків дітей з інвалідністю	2027-2029	
		Виділити фінансування на програми	2027-2029	

Стратегічна ціль 2. Забезпечити працевлаштування для вразливих груп населення

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Студенти та люди з інвалідністю мають доступ до працевлаштування	Завдання 1. Запровадити компенсаційні програми для роботодавців, які працевлаштовують випускників закладів вищої освіти без досвіду за спеціальністю	Визначити механізми фінансової підтримки для роботодавців, які надають роботу молодим працівникам без досвіду	2027-2028	1.% роботодавців, які працевлаштовують випускників закладів вищої освіти без досвіду за спеціальністю, що отримали компенсацію, ____% 2.% випускників, працевлаштованих за спеціальністю, за рік, ____%
		Надати роботодавцям податкові пільги або часткову компенсацію заробітної плати для таких працівників.	2028-2030	
		Встановити співпрацю з освітніми закладами для організації стажувань та практик студентів без досвіду	2025-2026	
	Завдання 2. Запровадити економічні механізми стимулювання для роботодавців, що	Розробити систему компенсацій та доплат для роботодавців, які наймають людей з інвалідністю	2026-2027	1.Кількість роботодавців, що працевлаштовують людей з інвалідністю, що отримали економічні стимули, ____

	працевлаштовують людей з інвалідністю	Встановити квоти для працевлаштування людей з інвалідністю на комунальних підприємствах	2025-2026	2.% працевлаштованих людей з інвалідністю за рік, ____%
		Впровадити податкові пільги або субсидії для підприємств, які активно працевлаштовують осіб з інвалідністю	2028-2030	3.Сума коштів, виділена на фінансування податкових пільг або субсидій для підприємств, які активно працевлаштовують осіб з інвалідністю, ____ грн
		Виділити фінансування на податкові пільги або субсидії для підприємств, які активно працевлаштовують осіб з інвалідністю	2028-2030	
	Завдання 3. Підвищити обізнаність роботодавців щодо працевлаштування людей з інвалідністю, їхніх прав та можливостей	Провести тренінги та семінари для роботодавців про права та можливості осіб з інвалідністю на робочому місці	2026-2027	1.Кількість проведених інформаційних кампаній, заходів щодо працевлаштування людей з інвалідністю, їхніх прав та можливостей, ____ 2.Кількість охоплених роботодавців, ____
		Створити інформаційний портал з рекомендаціями для роботодавців щодо адаптації робочих місць для осіб з різними видами інвалідності та МГН	2026-2027	
		Організувати медіа-кампанії, що підвищують інформованість про успішні кейси працевлаштування людей з інвалідністю	2027-2029	
Операційна ціль 2. Підвищено обізнаність населення про можливості економічної активності	Завдання 1. Розробити системну інформаційну кампанію з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	Провести збір та аналіз успішних історій людей з інвалідністю, які беруть активну участь в економічному житті, а також випускників без досвіду роботи	2026-2027	1.Кількість запускених рекламних кампаній з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність, ____
		Розробити контент-стратегію для висвітлення цих кейсів через різні медіа-канали (соціальні мережі, телебачення, радіо)	2026-2027	

		Створити серію інтерв'ю, відео та статей, що надихають інших людей з інвалідністю на участь в економічній діяльності	2027-2028	2.Кількість статей, відео та інтерв'ю з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність, ____
		Запустити рекламні кампанії, які підкреслюють можливості професійного розвитку людей з інвалідністю	2027-2028	
		Організувати інформаційні заходи для розповсюдження позитивних історій та мотивуючих кейсів	2027-2029	
		Встановити співпрацю з місцевими медіа для регулярного висвітлення успішних кейсів працевлаштування вразливих груп населення	2027-2028	
		Провести спеціальні медіа-кампанії, що демонструють досягнення випускників та людей з інвалідністю в професійній діяльності	2027-2029	
	Завдання 3. залучити громадські організації до створення інформаційних ресурсів та кампаній, які сприяють економічній активності вразливих груп населення та розширюють можливості їх участі в суспільному житті	Організувати круглі столи та зустрічі з представниками громадських організацій для обговорення шляхів підвищення економічної активності вразливих груп	2025-2030	1.Кількість розроблених та поширених інформаційних матеріалів, ____ 2.Кількість просвітницьких програм та онлайн-курсів, ____
		Спільно напрацювати та втілити рішення	2025-2030	
		Розробити інформаційні матеріали (брошури, буклети, посібники) з рекомендаціями щодо пошуку роботи, підвищення кваліфікації та професійного розвитку	2026-2027	

		Запустити просвітницькі програми та онлайн-курси для вразливих груп населення з метою підвищення їхніх економічних можливостей	2027-2029	
--	--	--	-----------	--

Напрямок 5. Освітня безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Забезпечення фізичної доступності освітніх закладів для людей з інвалідністю

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Освітні заклади є безбар'єрними, забезпечено надання інклюзивної освіти	Завдання 1. Забезпечити доступність укриттів у закладах середньої загальної освіти і дошкільних навчальних закладах для дітей з інвалідністю	Провести аудит укриттів у закладах освіти на предмет доступності для дітей з інвалідністю	2025	1.% закладів середньої загальної освіти, обладнаних адаптованими для дітей з інвалідністю укриттями, ____% 2.% закладів дошкільної освіти, обладнаних адаптованими для дітей з інвалідністю укриттями, ____% Сума коштів, виділена на оновлення укриттів, ____ грн 1.Сума коштів, виділена на оновлення освітнього простору для дітей з інвалідністю, ____ грн 2.% закладів середньої загальної освіти та закладів дошкільної
		Виділити фінансування на оновлення укриттів	2026-2030	
		Оновити укриття з урахуванням потреб дітей з інвалідністю (ширші двері, пандуси, звукові та тактильні індикатори)	2026-2028	
		Забезпечити належне позначення доступних укриттів у закладах середньої загальної освіти та закладах дошкільної освіти	2025-2030	
	Завдання 2. Оновити освітній простір для дітей з інвалідністю	Провести інвентаризацію будівель закладів середньої загальної освіти і дитячих садків на відповідність вимогам доступності для осіб з інвалідністю, зокрема в кріслі колісному	2025	

		Забезпечити виділення фінансування на оновлення освітнього простору для дітей з інвалідністю	2025-2030	освіти з повністю оновленими освітніми просторами, ____%
		Встановити пандуси, ліфти, широкі дверні проходи та інші визначені необхідні елементи безбар'єрності	2026-2028	
		Адаптувати приміщення закладів середньої загальної освіти для вільного пересування дітей з інвалідністю, у тому числі в кріслах колісних	2027-2029	
		Забезпечити належне обслуговування та регулярний огляд технічних засобів доступності (ліфти, підйомники)	2028-2030	
	Завдання 3. Запровадити навчальні матеріали зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом для учнів з порушеннями зору	Провести аудит потреб учнів з порушеннями зору в навчальних матеріалах	2025	1.Сума коштів, виділена на забезпечення матеріалами зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом для учнів з порушеннями зору, ____ грн 2.% закладів середньої загальної освіти для дітей з порушеннями зору, забезпечених необхідною кількістю підручників зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом, ____%
		Забезпечити виділення фінансування на забезпечення матеріалами зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом для учнів з порушеннями зору	2025-2028	
		Забезпечити відповідну підготовку вчителів для роботи з такими навчальними матеріалами	2026-2027	
		Забезпечити дітей, які мають порушення зору, необхідною кількістю підручників зі шрифтом Брайля	2026-2028	
		Впровадити навчальні матеріали зі збільшеним шрифтом для учнів із порушеннями зору	2026-2028	

Операційна ціль 2. Забезпечені умови для інклюзивної освіти та соціальної інтеграції дітей з інвалідністю та ментальними порушеннями	Завдання 1. Створити програми для соціалізації дітей з інвалідністю	Розробити та впровадити програми ранньої соціалізації дітей з інвалідністю у закладах дошкільної освіти та закладах середньої загальної освіти	2025-2026	% закладів середньої загальної освіти та закладів дошкільної освіти, де є інклюзивні групи, ____%
		Забезпечити наявність інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти та закладах середньої загальної освіти, де діти з інвалідністю можуть інтегруватися з однолітками	2026-2028	
		Провести тренінги для персоналу закладів освіти з навичок роботи з дітьми з інвалідністю	2026-2027	
	Завдання 2. Забезпечити освітніми асистентами дітей з ментальними порушеннями	Провести аналіз потреб у збільшенні кількості освітніх асистентів для дітей з ментальними порушеннями	2025	% учнів з ментальними порушеннями, які мають освітніх асистентів, ____%
		Створити програми підготовки та сертифікації асистентів для дітей з особливими освітніми потребами	2025-2026	
		Виділити фінансування для забезпечення освітніми асистентами дітей з ментальними порушеннями	2025-2028	
		Залучити додатковий персонал для роботи в інклюзивних класах	2026-2027	
		Забезпечити підвищення кваліфікації наявних асистентів для роботи з дітьми з ментальними порушеннями	2027-2028	
	Завдання 3. Впровадити в громаді соціальну послугу із супроводу дитини під час інклюзивного навчання	Розробити муніципальну програму супроводу дітей з інвалідністю під час навчання у закладах середньої загальної освіти	2025-2026	% дітей, що отримують послугу супроводу під час навчання, ____%

		Виділити фінансування для впровадження соціальної послуги із супроводу дитини під час інклюзивного навчання	2025-2028		
		Провести підбір кваліфікованих фахівців для супроводу дітей	2026		
		Організувати навчання для фахівців супроводу з метою підвищення їхньої кваліфікації	2026-2027		
		Забезпечити інтеграцію супровідних послуг у загальноосвітні заклади	2027-2028		
	Завдання 4. Проводити позашкільні заходи, які сприятимуть соціальній інтеграції дітей з інвалідністю з іншими учнями		Відкрити відділення для дітей та дорослих осіб з інвалідністю на базі доступної спортивної школи № 2, для заняття адаптивними видами спорту	2026	Наявність відділення для дітей та дорослих осіб з інвалідністю на базі доступної спортивної школи № 2, для заняття адаптивними видами спорту
			Організувати інклюзивні спортивні та культурні заходи	2025-2026	Кількість проведених позашкільних заходів, які сприяють соціальній інтеграції дітей з інвалідністю з іншими учнями, _____
			Створити програми позашкільної діяльності (гуртки, табори), що включають дітей з інвалідністю	2026-2027	
			Забезпечити проведення спільних заходів, які сприяють взаємодії дітей з різними потребами (майстер-класи, творчі проекти).	2026-2030	
		Залучити громадські організації та бізнеси для підтримки та фінансування таких заходів	2026-2030		

	Завдання 5. Розробити та впровадити інформаційні заходи для закладів середньої загальної освіти, щоб підвищити обізнаність про потреби дітей з ментальними порушеннями та забезпечити їхнє навчання в школах	Організувати інформаційні кампанії для батьків щодо важливості інклюзивної освіти з раннього віку	2026	1. Кількість проведених інформаційних заходів у закладах середньої загальної освіти з метою підвищення обізнаність про потреби дітей з ментальними порушеннями та забезпечити їхнє навчання в школах, ____ 2. Кількість охоплених заходами закладів середньої загальної освіти, ____
		Провести тренінги та семінари для вчителів та адміністрації закладів середньої загальної освіти щодо потреб та особливостей навчання дітей з ментальними порушеннями	2026-2027	
		Впровадити тематичні уроки, що сприяють формуванню інклюзивного середовища серед учнів	2026-2027	
		Створити інформаційні матеріали (брошури, плакати) для підвищення обізнаності серед учнів та їх батьків	2027-2028	

Стратегічна ціль 2. Підвищення рівня освіти населення

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Підвищення освіченості населення щодо питань безбар'єрності	Завдання 1. Створювати та видавати друковані матеріали та просувати матеріали у пресі з метою інформування суспільства про питання інклюзивності та безбар'єрності	Розробити та надрукувати серію брошур, буклетів і плакатів, присвячених питанням безбар'єрності та інклюзивності	2027-2028	1. Загальна кількість брошур, буклетів, плакатів чи інших друкованих матеріалів, ____ 2. Кількість людей, які отримали доступ до матеріалів про питання інклюзивності та безбар'єрності через різні канали (паперові та електронні), ____ 3. Кількість згадок у медіа __
		Забезпечити регулярне публікування статей та матеріалів у місцевій пресі та онлайн-медіа з метою поширення знань про безбар'єрне середовище	2025-2030	
		Організувати кампанії в соціальних мережах із поширення цифрових матеріалів на тему інклюзивності	2025-2030	

	Завдання 2. Організувати заходи, що сприятимуть просвітництву у питаннях інклюзивності і безбар'єрності	Організувати регулярні воркшопи, семінари, круглі столи на тему безбар'єрності та інклюзивності з участю експертів, громадських організацій та жителів міста	2025-2030	Кількість проведених заходів, що сприятимуть просвітництву у питаннях інклюзивності і безбар'єрності
		Провести фестивалі та публічні заходи, що популяризують безбар'єрність, у різних районах міста	2025-2030	
		Підготувати та поширити інформаційні матеріали під час цих заходів	2025-2030	
Операційна ціль 2. Підвищення мотивації учнів та педагогічного складу	Завдання 1. Поширювати історії успіху як стимул для мотивації учнів та викладачів	Зібрати, підготувати та поширити історії успіху викладачів та учнів, що демонструють досягнення в навчанні та професійному житті	2025-2030	1. Кількість історій, які були зібрані та поширені через різні канали (вебсайти, соціальні мережі, друковані матеріали, лекції), ____ 2. Кількість позитивних відгуків читачів/слухачів
		Провести тематичні заходи в навчальних закладах, де успішні учні та вчителі діляться своїми історіями успіху	2025-2030	
	Завдання 2. Забезпечити вчителів додатковою мотивацією через систему фінансових виплат, пільг та іншої підтримки	Розробити систему бонусів та фінансових винагород для вчителів за досягнення у викладанні та участь у додаткових освітніх проєктах	2028-2029	1.Кількість викладачів, які отримують підтримку, ____ 2.Зниження плинності кадрів (кількість звільнень за рік), ____
		Запровадити додаткові пільги для вчительського складу	2029-2030	
		Створити місцеві програми підтримки вчителів та виділити фінансування	2029-2030	
		Провести інформаційну кампанію серед вчителів про можливості отримання додаткової підтримки	2029-2030	

		Забезпечити додаткову зайнятість для вчителів через залучення до проєктів і грантових програм	2029-2030	
Операційна ціль 4. Залучено додаткове фінансування для освітніх програм	Завдання 1. Залучити грантові кошти та впровадити проєктну діяльність для додаткового фінансування освітніх ініціатив	Провести аналіз грантових можливостей на міжнародному, національному та регіональному рівнях для освітніх програм	2025-2026	Кількість залучених грантових коштів за рік, ____ грн
		Підготувати та подати заявки на отримання грантів від державних і міжнародних фондів	2025-2026	
		Впровадити проєктну діяльність у навчальних закладах, що фінансується за рахунок грантових коштів	2025-2027	
	Завдання 2. Залучити кошти бізнесів та меценатів	Встановити партнерські відносини з місцевими бізнесами та меценатами для фінансової підтримки освітніх програм	2025-2030	Кількість залучених коштів бізнесів за рік, ____ грн
		Провести благодійні заходи, спрямовані на залучення фінансових ресурсів для освіти	2025-2030	
		Організувати зустрічі з представниками бізнесу для обговорення можливостей спонсорства та участі в освітніх програмах	2025-2030	
Операційна ціль 5. Підвищено якість освітніх програм для дорослих	Завдання 1. Запровадити безоплатні курси та програми професійної підготовки та перепідготовки для дорослих осіб з інвалідністю	Запровадити місцеві курси та програми професійної підготовки та перепідготовки для дорослих осіб з інвалідністю	2027-2028	Кількість курсів та програм професійної підготовки та перепідготовки для дорослих осіб з інвалідністю, що вдалося організувати, ____
		Організувати співпрацю з роботодавцями для створення курсів,	2027-2029	

		орієнтованих на конкретні потреби ринку праці		
		Забезпечити надання грантів для навчання дорослих, зокрема в галузях цифрової грамотності, англійської мови тощо	2027-2030	
		Забезпечити фінансування цих програм	2027-2030	
	Завдання 2. Поширювати інформацію про освітні можливості для дорослих людей	Створити інформаційні кампанії для популяризації безоплатних курсів для дорослих через соціальні мережі, вебсайти освітніх закладів та центри зайнятості	2029-2030	1. Кількість розповсюджених матеріалів про освітні можливості для дорослих людей, ____ 2. Кількість людей, які отримали доступ до інформації про освітні можливості для дорослих людей через різні канали, ____
		Підготувати та поширити інформаційні матеріали (буклети, плакати) про освітні можливості для дорослих у громадських місцях і через партнерські громадські організації	2029-2030	
		Провести зустрічі та презентації у громадах для обговорення доступних освітніх послуг для дорослих	2029-2030	
		Залучити центри зайнятості та навчальні заклади до поширення інформації про освітні послуги	2029-2030	

Напрямок 6. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Створення умов для активної участі людей з інвалідністю у громадському житті

Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
-----------------	----------	--------	--------------	-----------

Операційна ціль 1. Адаптація громадських просторів і транспортної інфраструктури	Завдання 1. Адаптувати ключові громадські локації (будівлі, простори, дороги) для участі людей з інвалідністю в основних заходах міста	Провести аудит ключових громадських локацій на предмет доступності для осіб з інвалідністю	2025	% адаптованих громадських локацій для участі людей з інвалідністю в основних заходах міста, ____%
		Підготувати рекомендації для покращення визначених громадських локацій з урахуванням потреб осіб з різними видами інвалідності	2025	
		Розробити проєкти адаптації громадських просторів (встановлення пандусів, ліфтів, тактильних доріжок), виділити фінансування на їхню реалізацію	2025-2026	
		Модернізувати будівлі, тротуари та громадські простори для забезпечення доступу людей з інвалідністю до культурних, спортивних і соціальних заходів	2026-2030	
	Завдання 2. Збільшити кількість доступних послуг соціального таксі для осіб з інвалідністю, а також збільшити його фінансування	Розширити мережу соціального таксі, збільшити кількість автомобілів з обладнанням для перевезення осіб з інвалідністю	2026-2028	1. Кількість наданих послуг соціального таксі, ____ 2. Кількість облаштованих автомобілів у мережі соціального таксі
		Придбати ще три автомобілі для "соціального таксі", які закріпити за: - "Ветеранським центром"; - Інклюзивно-ресурсним центром; - Зкладами спортивної інфраструктури;		
		Збільшити кількість додаткових маршрутів соціального таксі для забезпечення осіб з інвалідністю до медичних, соціальних закладів,	2026-2028	

		реабілітаційних установ, ветеранських центрів та інших закладів для забезпечення життєвих потреб осіб з інвалідністю		
		Підвищити фінансування послуг соціального таксі, залучити додаткові кошти від донорів	2026-2030	
Операційна ціль 2. Розширення доступу до послуг реабілітації	Завдання 1. Створити нові реабілітаційні центри в кожному районі міста, які відповідатимуть потребам людей з інвалідністю	Створити щонайменше один реабілітаційний центр у кожному районі міста, обладнаний сучасними технологіями та обладнанням, який відповідатиме потребам людей з інвалідністю	2030	1. Кількість якісно обладнаних реабілітаційних центрів з кваліфікованим персоналом у місті, ____ 2. Наявність мінімум 1 якісно обладнаного реабілітаційного центру та відділення з кваліфікованим персоналом у кожному районі міста
		Залучити до фінансування для будівництва та облаштування реабілітаційних центрів грантові кошти	2025-2030	
		Підготувати фахівців для роботи в нових центрах	2030	
		Залучити ерготерапевтів та інших фахівців у наявні реабілітаційні центри для надання широкого спектра послуг	2030	
	Завдання 2. Створити доступний реабілітаційний центр для дітей з ДЦП, забезпечуючи повний спектр послуг	Організувати співпрацю з ключовими партнерами для створення реабілітаційного центру	2025-2026	1. Кількість реабілітаційних центрів для дітей з ДЦП у місті, ____ 2. У місті наявний мінімум 1 реабілітаційний центр для дітей з ДЦП
		Визначити необхідний перелік реабілітаційних послуг	2025-2026	
		Залучити фінансування з міського бюджету та інших джерел, у тому числі грантові кошти, для повного оснащення	2025-2026	

		центру та забезпечення доступності послуг для дітей з ДЦП		
	Завдання 3. Продовжити впровадження комплексних реабілітаційних послуг, спрямованих на підвищення якості життя мешканців міста, у комунальних підприємствах охорони здоров'я Полтавської міської ради	У відділеннях реабілітації комунальних підприємств охорони здоров'я Полтавської міської ради продовжити функціонування кабінетів асистивних технологій, що допомагають здійснювати підбір, налаштування та навчання користувачу допоміжними засобами реабілітації.	2025-2030	Кількість реабілітаційних послуг, які надаються у комунальних підприємствах охорони здоров'я Полтавської міської ради, ____
		Збільшити кількість доступних послуг	2027-2029	
Операційна ціль 3. Розвиток соціального житла	Завдання 1. Модернізувати наявне соціальне та комунальне житло	Провести аудит наявного соціального житла з метою виявлення його відповідності вимогам для проживання осіб з інвалідністю та інших вразливих категорій.	2025	% модернізованого доступного житла, ____%
		Підготувати звіт з рекомендаціями щодо покращення умов у наявних соціальних житлових об'єктах	2025	
		Розробити план модернізації та розширення соціального житла з урахуванням потреб вразливих груп населення	2025-2026	
		Залучити кошти для реалізації програм з покращення умов соціального житла	2026-2027	
	Завдання 2. Впровадити програми підтриманого проживання для осіб з інвалідністю	Розробити програми підтриманого проживання для осіб з інвалідністю, які мають труднощі з самостійним проживання, зокрема надання	2027-2028	Кількість впроваджених програм підтриманого проживання для осіб з інвалідністю, ____

		соціального супроводу та допомоги у побуті		
		Забезпечити фінансування цих програм	2027-2030	
Стратегічна ціль 2. Зменшення соціальної ізоляції та підвищення рівня соціалізації людей з інвалідністю				
Операційна ціль	Завдання	Заходи	Етапи роботи	Показники
Операційна ціль 1. Соціалізація та профорієнтація молоді з інвалідністю	Завдання 1. Створити профорієнтаційні програми для молоді з інвалідністю, що допоможуть їм у виборі професії та розвитку навичок	Розробити профорієнтаційні курси та тренінги для молоді з інвалідністю у співпраці з освітніми та професійними установами	2026	1.Кількість наявних профорієнтаційних програм для молоді з інвалідністю, ____
		Запровадити програми стажувань і практик для молоді з інвалідністю в місцевих підприємствах та установах	2026	2.Кількість запроваджених програм стажування та практик для молоді з інвалідністю, ____
		Налагодити співпрацю з бізнесами для проведення стажувань і практик для молоді з інвалідністю	2026	3.% молодих людей з інвалідністю, які отримали роботу завдяки цим програмам, ____% 4.Наявність щонайменше однієї програми стажувань на рік, одного профорієнтаційного курсу на рік 5. Кількість молодих людей з інвалідністю, які отримали роботу завдяки цим програмам (__ осіб за рік)

	Завдання 2. Розробити програми соціальної інтеграції для людей з інвалідністю після досягнення 18 років, що сприятимуть їхній участі у громадському житті та забезпечать рівні можливості	Розробити програми соціальної адаптації для молодих людей з інвалідністю з фокусом на розвиток соціальних та побутових навичок	2027	1. Кількість програм соціальної інтеграції для людей з інвалідністю після 18 років, ____
		Провести інформаційні кампанії для людей з інвалідністю про їхні права, можливості для участі в громадському житті та соціальну підтримку	2027	
Операційна ціль 2. Залучення людей з інвалідністю до життя громади шляхом проведення заходів	Завдання 1. Організувати регулярні соціальні, спортивні та культурні заходи, спрямовані на залучення та інтеграцію людей з інвалідністю у життя громади	Визначити відповідальних за проведення заходів осіб	2025	1.Кількість проведених спортивних заходів для людей з інвалідністю, ____ 2.Кількість проведених культурних заходів для людей з інвалідністю, ____ 3.Кількість проведених соціальних заходів для людей з інвалідністю, ____
		Розробити календар щорічних спортивних та культурних заходів для людей з інвалідністю, включаючи змагання, фестивалі та творчі майстер-класи, забезпечити повідомлення про їх проведення на створеному вебсайті запланованих заходів	2026-2027	
		Забезпечити наявність безбар'єрних комунальних приміщень для використання їх у проведенні різноманітних заходів	2026	
		Передбачити закупівлю спеціальних засобів для забезпечення осіб з порушеннями слуху та зору під час проведення таких заходів	2026	
		Організувати інклюзивні соціальні заходи для людей з інвалідністю, залучаючи до них інших мешканців міста	2026-2030	

		з метою сприяння взаємодії та розширення соціальних зв'язків		
		Забезпечувати під час проведення таких заходів осіб з порушеннями слуху та зору спеціальними засобами	2026-2030	
		Створити партнерства з місцевими спортивними клубами, культурними центрами, бізнесами та громадськими організаціями для спільної організації заходів	2025	
		Забезпечити адаптацію інфраструктури для проведення заходів (доступні приміщення, спеціальне обладнання) та супровід для людей з інвалідністю	2026-2027	
	Завдання 2. Рекламувати заходи через місцеві ЗМІ для залучення більшої кількості учасників та формування позитивного сприйняття людей з інвалідністю у громаді	Підготувати інформаційні матеріали та прес-релізи для місцевих ЗМІ з акцентом на важливість інклюзивності та соціальної участі людей з інвалідністю	2025-2026	1.Кількість статей, присвячених заходам для людей з інвалідністю, ____ 2. Кількість новин, присвячених заходам для людей з інвалідністю, ____ 3.Кількість інтерв'ю, присвячених заходам для людей з інвалідністю, ____ 4.Кількість інших матеріалів, присвячених заходам для людей з інвалідністю, ____
		Організувати інформаційні кампанії через соціальні мережі, місцеві телеканали, радіо та друковані видання для поширення інформації про події, анонсувати заплановані події на вебсайті заходів	2026	
		Співпрацювати з громадськими організаціями та бізнесами для популяризації заходів	2026-2030	

Розділ IV. Зв'язок зі стратегічними документами

Дана Стратегія безбар'єрності в Полтавській громаді є важливим складником загального вектору розвитку громади, вона вписується у загальний контекст стратегічного планування і доповнює інші програми розвитку.

Цілі Програми тісно пов'язуються із **Концепцію інтегрованого розвитку Полтави до 2030 року**, затвердженою у 2018 році, у наступних цілях:

- Стратегія сфери розвитку 3. "Житло та житлова інфраструктура": ціль 1 – "забезпечення всіх верств населення доступним житлом"; ціль 2 – "забезпечення комфортного середовища проживання та життєдіяльності, зручної доступності соціальних послуг";
- Стратегія сфери розвитку 6. "Поліпшення мобільності": ціль 1 – "підвищення доступності до соціально вагомих об'єктів"; ціль 2 – "підвищення якості громадського транспорту"; ціль 3 – "створення умов для всіх форм мобільності"; ціль 6 – "екологізація транспортної інфраструктури".

Програма має спільні цілі із **Планом сталої міської мобільності міста Полтави**:

- Пріоритет 1. "Підвищення привабливості громадського транспорту";
- Пріоритет 5. "Розвиток пішохідного простору та безбар'єрності".

Також Програма знаходить своє відображення в стратегічних цілях **Проекту Стратегії Полтавської міської територіальної громади на 2023-2027 роки**:

- Стратегічна ціль 1. "Згуртована громада": ціль 1 – "мобільна та безбар'єрна громада", ціль 2 – "громада якісної освіти" (2.2. "забезпечення якісної освіти, безпечного, доступного та інклюзивного освітнього середовища").
- Стратегічна ціль 2. "Комфортна та безпечна для проживання громада": ціль 1 – "медичні послуги якісні та відповідають потребам громадян" (1.1. "забезпечено комфортність перебування в закладах та установах медичної сфери з урахуванням вимог інклюзивності"), ціль 2 – "соціальні послуги якісні та доступні для осіб з інвалідністю та маломобільної категорії мешканців".

Крім того, реалізація Програми відповідає цілі **Комплексної програми "Шлях до рівних можливостей" на 2022-2025 роки** зі створення безбар'єрного середовища для життєдіяльності осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення в Полтавській області:

- “Забезпечення інклюзивності об'єктів та їхнього розумного пристосування до потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення”

Окрім того, Стратегія написана згідно з оновленнями Плану заходів на 2025–2026 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Зв'язок Стратегії з іншими стратегічними документами громади демонструє, як важливо інтегрувати питання безбар'єрності в широкий контекст розвитку громади. Спільні цілі між різними програмами дозволяють створити комплексний підхід до вирішення проблем доступності та інклюзивності.

Розділ V. Управління, звітність, контроль та джерела фінансування

Управління та контроль за ходом виконання заходів Програми здійснює її відповідальний виконавець – визначений департамент Полтавської міської ради. Він координує діяльність співвиконавців, забезпечує своєчасну реалізацію заходів Програми та слідкує за виконанням стратегічних цілей. Відповідальність за виконання заходів Програми несуть її учасники (співвиконавці). Відповідальні за виконання заходів Програми щоквартально до 20 числа місяця, наступного за звітним періодом, інформують визначений департамент Полтавської міської ради про стан виконання заходів.

Звіт про виконання Програми щорічно вноситься на розгляд виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань. У разі потреби відповідальний виконавець розробляє пропозиції щодо доцільності продовження заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, строків виконання заходів.

Щорічне звітування про виконання Програми відбувається не пізніше 20 квітня року, наступного за звітним. Щоквартально визначений департамент Полтавської міської ради організовує публічні зустрічі або публікує відкриті звіти на офіційному вебсайті міської ради. Це дозволяє громадськості отримувати актуальну інформацію про хід виконання Програми, ставити питання, висловлювати пропозиції та коментарі.

Фінансування плану реалізації стратегії відбувається з:

- Державного бюджету України, зокрема Державного фонду регіонального розвитку, галузевих (міжгалузевих) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери у регіонах, субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- місцевого бюджету;
- міжнародних організацій;
- інвесторів, власних коштів підприємств, організацій та установ, а також коштів суб'єктів господарювання незалежно від їхньої організаційно-правової форми;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Аудит та фінансовий контроль. Необхідним є проведення регулярних фінансових аудитів для перевірки цільового використання коштів, а також аналізу економічної ефективності заходів. Департамент Полтавської міської ради, який відповідає за фінанси, надає щоквартальні звіти про витрати.

Розділ VI. Моніторинг та оцінка ефективності Стратегії

6.1. Проведення моніторингу

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проєктів, коригування та актуалізація Плану заходів за необхідності.

Відповідальний департамент Полтавської міської ради регулярно у визначені терміни та етапи проводить оцінку ефективності реалізації Програми за встановленими показниками. До моніторингу залучаються незалежні експерти для об'єктивної оцінки результатів, виявлення ризиків і забезпечення досягнення запланованих цілей.

Проведення моніторингу та оцінки результативності виконання Плану заходів здійснюватиметься у порядку, визначеному [Наказом](#) Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 № 79.

Результати реалізації Стратегії визначаються на підставі проведення моніторингу:

- стану досягнення стратегічних цілей та завдань, виконання плану заходів шляхом порівняння фактично отриманих значень індикаторів оцінки результативності виконання завдань та їхніх прогнозних значень;
- динаміки зміни значень показників, що застосовуються для розрахунку індексів конкурентоспроможності регіону та регіонального людського розвитку.

Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для уточнення завдань та бюджетних програм на наступний за звітним бюджетний рік.

Основою моніторингу й оцінки результатів реалізації Стратегії є система кількісних і якісних індикаторів, які характеризують стан виконання завдань Стратегії та її вплив на умови і стан розвитку безбар'єрного простору у Полтавській міській територіальній громаді.

План моніторингу Стратегії зі створення безбар'єрного простору Полтавської міської територіальної громади на період до 2030 року знаходиться у додатку 2.

6.2. Регулярні огляди та коригування стратегії

Регулярні огляди та коригування Стратегії є необхідним елементом для досягнення ефективної безбар'єрності міста. Важливо не лише сформулювати та виконувати Стратегію, але й регулярно перевіряти її актуальність, враховуючи динаміку міського середовища та зворотний зв'язок від громадськості. Такий підхід забезпечує гнучкість стратегії та адаптацію до нових викликів, потреб і ресурсів міста.

Огляди Стратегії доцільно проводити щороку, аби оцінити ефективність виконаних заходів, виявити нові бар'єри та визначити пріоритети на наступний період. Разом із щорічними оглядами слід передбачити більш глибокий аналіз кожні три роки для стратегічного коригування загальних напрямків розвитку та внесення суттєвих змін за потреби.

Ключовим етапом кожного огляду є отримання зворотного зв'язку від усіх зацікавлених сторін: мешканців міста, зокрема МГН, громадських організацій, представників бізнесу та інших. Це дозволяє відстежувати реальний вплив Стратегії на рівень безбар'єрності та забезпечити, щоб прийняті рішення відповідали потребам мешканців міста.

6.3. Оцінка через анкетування та дослідження громадської думки

Одним із ключових елементів успішної реалізації Стратегії безбар'єрності є регулярний відгук громадськості щодо заходів, які впроваджуються в межах цієї Стратегії. Для цього необхідно проводити щорічні опитування громадської думки, які дозволять оцінити ефективність впроваджених заходів та виявити можливі прогалини або недоліки в їхній реалізації.

Регулярні опитування забезпечують органи місцевого самоврядування і відповідальні за безбар'єрність установи актуальною інформацією для коригування і покращення політики. Відповіді громади дозволяють бачити реальний стан справ та надають дані для планування наступних кроків або змін у Стратегії. Крім того, щорічні опитування демонструють готовність влади до відкритого діалогу і прийняття до уваги думки громадян, що сприяє зростанню довіри до влади з боку громадськості.

Висновки

Результати проведеного аналізу міського простору Полтави свідчать про наявність низки бар'єрів, які суттєво ускладнюють доступність міського середовища для різних груп населення, включаючи людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дітьми та інших вразливих категорій.

Найявні проблеми умовно розподілені за шістьма напрямками: фізичні, інформаційні, цифрові, суспільні та громадянські, освітні та економічні бар'єри, що потребують комплексного підходу для їхнього вирішення.

Попри певний прогрес у напрямі фізичної безбар'єрності (зокрема, створення пандусів та адаптація певної частини транспортної інфраструктури), її стан залишається незадовільним: зберігаються проблеми з доступністю ключових будівель (закладів охорони здоров'я, адміністративних будівель, закладів освіти, укриттів тощо), громадського транспорту і зупинок, громадських просторів та житлових будинків, де проживають особи з інвалідністю.

У сфері інформаційної безбар'єрності, яка визначається як проблемна, місту бракує доступного для всіх категорій людей сайту міської ради зі зручним інтерфейсом, який би регулярно оновлювався, та вебсайту з календарем запланованих у місті спортивних, культурних та інших заходів. Також є проблеми з доступною навігацією по місту, майже відсутня транспортна навігація та зовнішнє і внутрішнє інформування у транспорті. Поряд з цим у міському середовищі Полтави багато зайвої та застарілої інформації, що заважає орієнтуванню в місті.

Цифрова безбар'єрність, як і інформаційна, не була пріоритетом у місті, і її стан визначається як проблемний. Місто потребує цифровізації міських послуг та сервісів, забезпечення доступності цифрових платформ та міських послуг для МГН та осіб з інвалідністю, оптимізації інтернет-інфраструктури міста, у тому числі проведення якісного інтернет-зв'язку в укриттях, а також підвищення цифрової грамотності мешканців міста, зокрема літніх людей.

Стан освітньої безбар'єрності оцінюється як проблемний. У Полтаві вже зроблено деякі кроки для освітньої безбар'єрності: облаштовано пандусами і спеціальними санітарними кімнатами понад 20 закладів освіти, створено 51 ресурсну кімнату, запроваджено інклюзивне навчання у ЗДО та ЗЗО, відкрито 2 інклюзивно-ресурсні центри. Водночас залишаються проблеми з доступністю підручників для дітей з порушеннями зору, браком повністю адаптованих освітніх просторів, а також недостатньою підтримкою освітніх ініціатив для дорослих і дітей з ментальними порушеннями.

Економічна безбар'єрність залишається на низькому рівні та також оцінюється як проблемна через обмежений доступ до освітніх програм та робочих місць для вразливих категорій населення (осіб з інвалідністю, випускників без досвіду за спеціальністю, осіб старшого віку, які бажають змінити професію).

Стан суспільної та громадянської безбар'єрності, як і більшості напрямів, оцінюється як проблемний. Полтава розвиває суспільну та громадянську безбар'єрність: забезпечено доступність виборчих дільниць для людей з

інвалідністю, функціонує центр "Спорт для всіх" з ініціативами для маломобільних груп, у 4 дитячо-юнацьких спортивних школах міста виділені "соціальні години" для проведення спортивних та фізкультурно-оздоровчих занять для військовослужбовців, ветеранів війни та осіб з інвалідністю, проводяться спортивні та культурні заходи для осіб з інвалідністю, діє "соціальне таксі". Проблеми залишаються у вигляді упереджень щодо осіб з інвалідністю та інших вразливих груп населення, низької обізнаності осіб з інвалідністю та МГН про ініціативи, нестачі реабілітаційних центрів, адаптованих приміщень та засобів для людей з порушеннями слуху і зору. Невідповідність міського простору потребам маломобільних громадян, обмежений доступ до освіти та дефіцит соціального житла також є проблемами, які потребують вирішення. Однією з виявлених проблем є обмежена кількість безбар'єрних приміщень, які б могли використовуватись для проведення різноманітних заходів, та відсутність спеціальних засобів для забезпечення залученості осіб з порушеннями слуху та зору під час проведення таких заходів.

Для вирішення виділених проблем та напрацювання рішень пропонується використати світовий досвід, зокрема впровадження універсального дизайну, доступних цифрових сервісів та програм соціальної інтеграції, які показують високу ефективність у розв'язанні проблем безбар'єрності. Важливим є також залучення мешканців до розробки рішень шляхом проведення громадських консультацій для врахування реальних потреб громади.

Пропонована Стратегія спрямована на створення всеохопного інклюзивного середовища, яке забезпечить рівний доступ до міських послуг, інформації, освіти та економічних можливостей для всіх мешканців, незалежно від їхнього віку, стану здоров'я та фізичних можливостей.

Основні цілі включають підвищення фізичної доступності об'єктів інфраструктури, розвиток інформаційних та цифрових сервісів, а також розширення можливостей для соціальної, освітньої та економічної інтеграції вразливих груп населення. Цілі досягаються шляхом виконання заходів, для кожного з яких визначені етапи виконання, що забезпечують поетапне досягнення цілей Стратегії.

Для більш ефективного виконання Стратегії необхідним є проведення регулярного моніторингу та оцінки виконання заходів, що дозволить виявляти недоліки та своєчасно коригувати кроки досягнення мети. Проведення анкетувань та опитувань громадської думки допоможе оцінити задоволеність мешканців реалізованими заходами та виявити додаткові потреби.

Одним з ключових моментів, які важливо врахувати, є необхідність забезпечити належне фінансування та активну взаємодію між усіма зацікавленими сторонами для успішної реалізації Стратегії.

Стратегія безбар'єрності для Полтави має стати частиною загального контексту розвитку громади, інтегруючи питання доступності в більш широкий план розвитку міської інфраструктури та соціальної сфери. Спільні цілі, які визначаються у цій Стратегії, повинні бути взаємопов'язані з іншими програмами розвитку громади, що дасть можливість забезпечити комплексний підхід до створення інклюзивного міського середовища. Пріоритети, визначені в Стратегії безбар'єрності для Полтави, відображають найбільш актуальні потреби громади. Полтава має великий потенціал до покращень та адаптації успішних світових практик у всіх напрямках безбар'єрності.

Зважаючи на високий рівень динамічності міського середовища, регулярні огляди та оновлення стратегії є ключовими для забезпечення її актуальності. Зворотний зв'язок від громадськості, а також моніторинг реального виконання ініціатив дозволить коригувати стратегію відповідно до нових викликів, потреб та наявних ресурсів. Такий підхід забезпечить гнучкість і адаптивність Стратегії безбар'єрності, що є важливою умовою для успішної реалізації поставлених цілей.

Розроблено Big City Lab у 2024 році в межах проєкту «Інтегрований розвиток міст в Україні II», що виконується німецькою урядовою компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за фінансової підтримки урядів Німеччини і Швейцарії

Supported by Germany and Switzerland

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation
Швейцарська Конфедерація

Implemented by:

giz Deutsche Gesellschaft
für internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

**BIG
CITY**
LAB

Додатки

Ці додатки є важливими інструментами для об'єктивного оцінювання стану безбар'єрності в місті, визначення кількості людей, які потребують безбар'єрних рішень з подальшим регулярним оновленням такої статистики, а також для виявлення та формування проблем та відстеження прогресу у їхньому розв'язанні.

З цією метою до документу додаються такі шаблони:

- **Шаблон для проведення аудиту** (Додаток 1) — забезпечує структурований підхід для оцінки доступності інфраструктури та сервісів, дозволяючи об'єктивно фіксувати поточний стан та виявляти бар'єри.
- **Шаблон для моніторингу та контролю виконання заходів** (Додаток 2) — допомагає відстежувати, як ефективно виконуються заплановані заходи та чи досягаються поставлені цілі.
- **Шаблон для збору статистики** (Додаток 3) — дає змогу систематично фіксувати й аналізувати дані про кількість людей, які потребують безбар'єрних рішень, та оцінювати обсяги необхідних змін. Оновлення статистики проводиться раз на рік.
- **Дерево проблем і рішень** (Додаток 4) — дозволяє візуалізувати основні бар'єри та варіанти їхнього вирішення, допомагаючи систематизувати підходи до розробки рішень. Застосовується для проведення фокус-групових дискусій за участю представників різних категорій маломобільних та вразливих груп населення, громадських активістів та інших зацікавлених осіб.
- **Шаблон для анкетування і збору громадської думки** (Додаток 5) — сприяє залученню громадськості до процесу, дозволяючи отримати безпосередній зворотний зв'язок, що допоможе в розробці реальних і актуальних рішень. Проводиться раз на рік.

Ці додатки забезпечують системність, об'єктивність і контроль у реалізації стратегії безбар'єрності, сприяючи покращенню умов життя для всіх мешканців міста.

Додаток 1. Шаблон для проведення аудиту

1. Прилегла територія

Місце	Проблема	Рекомендація
Вхід на територію		
Наявність мапи території		
Стан тротуару		
Ширина тротуару		
Наявність понижень на тротуарах (тактильного попередження де це необхідно)		
Наявність поріжків на шляхах руху		
Дощоприймачі на шляхах руху, ширина отворів		
Наявність конструкцій на шляхах руху		
Делініатори на шляхах руху		
Наявність парковки		
Наявність парковки для людей з інвалідністю		
Наявність знаку парковки		
Наявність доступних місць для відпочинку		
Наявність смітників		

Наявність затінку на території		
Додатково		

2. Вхід до корпусу __

Місце	Стан
Сходи (ширина маршу, висота та глибина сходинки, маркування, тактильне попередження)	
Поручні на сходах (висота, стан, заокруглення і т.д.)	
Пандус (нахил, ширина, майданчики)	
Поручні на пандусі (висота, стан, заокруглення і т.д.)	
Навіс	
Місця для очікування	
Смітник	
Табличка про саму будівлю	
Покриття	
Зона перед входом (чи є	

достатній розмір для людини на кріслі колісному)	
Дощоприймачі	
Двері (ширина, поріг, маркування, дверна ручка)	
Глибина тамбуру	
Килимки, інше	
Додатково	

3. Коридори на поверсі _

Місце	Стан
Ширина транзитних шляхів	
Наявність конструкцій на шляхах руху	
Наявність поріжків та змін висоти	
Наявність місць для сидіння	
Наявність поручнів у коридорах (висота, стан)	
Покриття	

Додатково (освітлення, звукоізоляція, пожежна сигналізація)	
---	--

4. Сходи

Місце	Стан
Висота та глибина сходинок	
Контрастне маркування	
Тактильне попередження	
Поручні на сходах (висота, округлість, стан)	
Майданчики	
Ширина маршу	
Додатково	

5. Ліфт

Місце	Стан
Висота кнопки виклику	
Наявність екрану, який показує на якому поверсі ліфт	
Простір навколо ліфту	
Розмір кабіни ліфту	
Ширина входу у ліфтову кабіну	
Висота панелі управління	
Наявність дублюванню номерів поверху на кнопках шрифтом Брайля	
Наявність озвучки поверху	
Додатково	

6. Загальні санвузли на поверсі _

Місце	Стан
Універсальна кабіна	
Двері (ширина, поріжки, дверні ручки, замок)	

Вимикач	
Наявність вільного простору	
Унітаз (висота сидіння, кнопка зливу)	
Поручні до унітазу (висота, тип поручня, стан)	
Тримач туалетного паперу	
Смітник	
Умивальник (висота, вільний простір під умивальником)	
Поручні до умивальника (висота, тип поручня, стан)	
Дзеркало (висота, можливість змінити кут нахилу)	
Диспенсер для мила (висота, тип користування)	
Диспенсер для паперових рушників	
Гачки для одягу	
Гачки для милиць	
Полочка для речей	
Кнопка виклику допомоги	
Додатково (освітлення, звукоізоляція, пожежна сигналізація, покриття)	

Загальні зони (загальний санвузол чи гендерно роздільний)	
Двері (ширина, поріжки, дверні ручки, замок)	
Вимикач	
Наявність вільного простору	
Умивальник (висота, вільний простір під умивальником)	
Поручні до умивальника (висота, тип поручня, стан)	
Дзеркало (висота, можливість змінити кут нахилу)	
Диспенсер для мила (висота, тип користування)	
Диспенсер для паперових рушників	
Полочка для речей	
Смітник	
Додатково (освітлення, звукоізоляція, пожежна сигналізація, покриття)	
Кабіна туалету	
Двері (ширина, поріжки, дверні ручки, замок)	
Вимикач	

Унітаз (висота сидіння, кнопка зливу)	
Смітник	
Гачки для одягу	
Гачки для милиць	
Додатково	

7. Зона отримання інформації/рецепція

Місце	Стан
Наявність вільного простору	
Висота стійки реєстрації	
Наявність місць для відпочинку (висота сидіння, тип місць для сидінь)	
Наявність інформаційних стійок	
Додатково (освітлення, звукоізоляція, пожежна сигналізація, покриття)	

Додаток 2. Шаблон для моніторингу та контролю виконання заходів

Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення	Проміжні значення					Цільове значення	Засоби моніторингу		
			01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029	01.01.2030	Джерело даних	Періодичність	Відповідальний
Напрямок 1. Фізична безбар'єрність											
Стратегічна ціль 1. Моніторинг і контроль у сфері доступності об'єктів фізичного оточення на систематичній основі											
Операційна ціль 1. Систематичний моніторинг і контроль доступності громадських просторів											
Сума виділених коштів	грн										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності медичних закладів за розробленою методикою та зі складеним звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності споруд цивільного захисту за	од.										

розробленою методикою та зі складеним зі звітом											
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності адміністративних приміщень за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності закладів освіти за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності спортивних закладів за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності дитячих майданчиків за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів рекреаційної інфраструктури	од.										

за розробленою методикою та зі складеним зі звітом											
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності закладів культури за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів культурної спадщини за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів туристичної інфраструктури за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності інших об'єктів комунальної власності за договорами оренди за розробленою методикою та зі складеним зі звітом	од.										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності об'єктів	од.										

приватної власності за розробленою методикою та зі складеним зі звітом											
Звіт за результатами аудиту громадських просторів та об'єктів	+/-										
<i>Операційна ціль 2. Систематичний моніторинг і контроль доступності транспорту</i>											
Сума виділених коштів	грн										
Кількість громадського транспорту з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом	од.										
Кількість громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору	од.										
Кількість зупинок громадського транспорту з інформаційним та звуковим інформуванням	од.										
Кількість розміток поперечної/повздовжньої з елементами спеціальних позначень для осіб з інвалідністю	од.										
Кількість пандусів на пішохідних переходах	од.										

Кількість понижених бордюрів на пішохідних переходах	од.										
Кількість касельських бордюрів	од.										
Кількість платформ Віденського типу	од.										
Кількість тактильних смуг	од.										
Звіт за результатами аудиту транспортних шляхів, громадського транспорту та громадських зупинок	+/-										
<i>Операційна ціль 3. Систематичний моніторинг і контроль доступності будівель з їх територіями</i>											
Сума виділених коштів	грн										
Частка будівель, які перебувають у комунальній власності, з їх територіями Полтави, у яких проведено аудити та розроблено рекомендації щодо підвищення рівня безбар'єрності	%										
Кількість проведених відповідальними особами аудитів доступності будівель, які перебувають у комунальній власності, з їх територіями за розробленою методикою	од.										

Звіт за результатами аудиту житла та житлових будівель	+/-										
Стратегічна ціль 2. Доступні фізичні об'єкти та транспорт											
<i>Операційна ціль 1. Фізична доступність громадських просторів</i>											
Кількість локацій, які потребують змін та робіт на основі проведеного аудиту та аналізу	од.										
Частка медичних закладів Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка споруд цивільного захисту Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка адміністративних приміщень Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка закладів освіти Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка спортивних закладів Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка дитячих майданчиків Полтави, які є доступними на 100%	%										

Частка об'єктів рекреаційної інфраструктури Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка закладів культури Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка об'єктів культурної спадщини Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка об'єктів туристичної інфраструктури Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка інших об'єктів комунальної власності за договорами оренди Полтави, які є доступними на 100%	%										
Частка об'єктів приватної власності Полтави, які є доступними на 100%	%										
Сума коштів, виділених на впровадження пілотних проєктів	грн										
Сума коштів, виділених на забезпечення доступності громадських просторів, грн	грн										
Кількість транспортних шляхів для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										

Кількість зупинок для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										
Кількість об'єктів громадського транспорту для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										
Кількість маршрутів, де необхідний громадський транспорт з низьким рівнем підлоги та відкидним пандусом	од.										
Кількість громадського транспорту, де необхідне облаштування інформаційним та звуковим інформуванням у салоні громадського транспорту для осіб з порушенням слуху та зору	од.										
Кількість зупинок громадського транспорту, де необхідне облаштування інформаційним та звуковим інформуванням	од.										
Кількість місць, де необхідно нанести розмітки поперечної/поздовжньої з елементами спеціальних	од.										

позначень для осіб з інвалідністю											
Кількість пішохідних переходів, де необхідне встановлення пандусів та їхню кількість	од.										
Кількість пішохідних переходів, де необхідне встановлення понижених бордюрів	од.										
Кількість місць, де необхідне встановлення касельських бордюрів	од.										
Кількість місць, де необхідне встановлення платформ Віденського типу	од.										
Кількість місць, де необхідне встановлення тактильних смуг	од.										
<i>Операційна ціль 2. Фізична доступність транспорту</i>											
Кількість транспортних шляхів для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										
Кількість зупинок для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										

Кількість об'єктів громадського транспорту для впровадження змін, з визначеними заходами для кожного об'єкта	од.										
Частка зупинок громадського комунального транспорту, де встановлена інформаційна табличка	%										
Частка зупинок для транспортних засобів приватних перевізників, де встановлена інформаційна табличка	%										
Кількість зупинок громадського комунального транспорту	од.										
Кількість зупинок для транспортних засобів приватних перевізників	од.										
Частка нових заходів, включених до міських програм	%										
Сума коштів, виділених на впровадження пілотних проєктів	грн										
Частка успішно впроваджених пілотних проєктів	%										

Сума коштів, виділена для виконання робіт на визначених об'єктах	грн										
Частка транспортних шляхів, на яких завершені та виконані усі визначені роботи	%										
Частка громадських зупинок, на яких завершені та виконані усі визначені роботи	%										
Частка об'єктів громадського транспорту, на яких завершені та виконані усі визначені роботи	%										
<i>Операційна ціль 3. Фізична доступність прибудинкових територій та будівель</i>											
Кількість визначених проблемних будівель і об'єктів з найбільшим скупченням людей з інвалідністю для реалізації першочергових робіт	од.										
Частка нових заходів, включених до міських програм	%										
Сума коштів, виділена на впровадження пілотних об'єктів	грн										
Кількість пілотних проєктів з адаптації будівель для осіб з інвалідністю в різних районах міста	од.										

Сума коштів, виділена для виконання робіт на визначених об'єктах	грн										
Частка житлових будівель та прибудинкових територій, на яких завершені та виконані усі визначені у плані роботи	%										
Операційна ціль 4. Підвищення поінформованості громадськості та бізнесу щодо безбар'єрності та доступності міських просторів											
Загальна кількість інформаційних кампаній	од.										
Кількість інформаційних кампаній, проведених з громадськістю	од.										
Кількість інформаційних кампаній з бізнесами	од.										
Кількість охопленої аудиторії	од.										
Кількість отриманих відгуків від мешканців міста щодо проблем доступності	од.										
Стратегічна ціль 3. Кваліфіковані фахівці у сфері доступності містобудування, архітектури і транспорту											
Операційна ціль 1. Ефективна система підготовки фахівців та відповідальності за безбар'єрність у містобудуванні, архітектурі й транспорті на рівні міської ради											
Наявність функціонуючого відділу, відповідальний за безбар'єрність, у міській раді	+/-										

Кількість проведених тренінгів та навчальних курсів для спеціалістів за рік	од.										
Частка підготовлених фахівців від загальної кількості	%										
Операційна ціль 2. Посилення співпраці з бізнесом та приватними перевізниками для реалізації спільних проєктів											
Частка бізнесів, що отримали податкові пільги та гранти для впровадження безбар'єрних рішень протягом року	%										
Кількість реалізованих партнерських проєктів за рік	од.										
Частка перевізників, які отримали заохочення та модернізували транспорт за рік	%										
Стратегічна ціль 4. Нормативна база											
Кількість здійснених дітьми з інвалідністю поїздок на соціальному таксі	од.										
Кількість здійснених соціальним таксі перевезень на громадські події, заходи тощо (не у надзвичайних ситуаціях)	од.										

Кількість внесених пропозицій для внесення змін до чинного законодавства, що регулюють питання базбар'єрності	од.										
---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Напрямок 2. Інформаційна безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Створення доступного інформаційного середовища для всіх мешканців та гостей міста

Операційна ціль 1. Цифрові ресурси міста оптимізовані для потреб людей з різними типами інвалідності

Узагальнений звіт за результатами аудиту сайту міської ради на предмет актуальності інформації та інформаційної доступності	од.										
Частка вебсторінок смайту міської ради відповідають стандартам доступності	%										
Частка запропонованих атрибутів наявні в інтерфейсі вебсайту міської ради	%										
Кількість переглядів розділу для туристів за місяць	од.										
Сума коштів, виділена на створення вебсайту з заходами	грн										

Наявність функціонуючого вебсайту із запропонованими атрибутами	+/-										
Частка заходів із забезпеченим перекладом жестовою мовою, у відсотковому співвідношенні до загальної кількості важливих громадських подій	%										
Наявність щорічного регулярного звіту про доступність вебсайту з заходами	+/-										
Кількість здійснених перевірок інформації на актуальність за рік вебсайту з заходами та вебсайту міської ради	од.										
Кількість здійснених оновлень інформації за рік на вебсайті з заходами та вебсайті міської ради	од.										
<i>Операційна ціль 2. Інформація у транспортній інфраструктурі є доступною</i>											
Наявність звіту за результатами аудиту з переліком виявлених проблем та конкретних рекомендацій для покращень у транспортній інфраструктурі	+/-										

Сума коштів, виділена на встановлення аудіо- та візуального інформування у міському комунальному транспорті та на зупинках громадського транспорту	грн										
Частка зупинок і транспортних засобів, обладнаних аудіо- та візуальними системами інформування	%										
Сума коштів, виділена на встановлення системи навігації містом	грн										
Частка покритої міської інфраструктури піктограмами і символами у ключових місцях міста	%										
Кількість здійснених перевірок інформації на інформаційних табло та системах у транспортній інфраструктурі на предмет застарілості на рік	од.										
Кількість здійснених оновлень застарілої інформації на інформаційних табло та системах у транспортній інфраструктурі на рік	од.										

Стратегічна ціль 2. Створення безпечної та доступної інфраструктури для всіх учасників дорожнього руху**Операційна ціль 1. Інтеграція доступної навігації та інформаційних систем у громадські простори та об'єкти туристичної інфраструктури**

Частка громадських просторів, щодо яких здійснено аудит із зазначенням проблем і рекомендацій	%										
Наявність звіту за результатами аудиту із зазначенням проблем і рекомендацій (не менше __% важливих громадських просторів перевірено)	+/-										
Створено перелік з найпопулярніших громадських місць, підтверджений результатами аналізу	+/-										
Частка громадських просторів із впровадженою системою візуальної навігації	%										
Кількість проведених консультацій з громадськими організаціями щодо навігації та інформаційних систем	од.										
Кількість врахованих рекомендацій, наданих громадськими організаціями	од.										

Частка туристичних об'єктів, де доступна інформація у зрозумілому форматі	%										
<i>Операційна ціль 2. Інтеграція доступної навігації та інформаційних систем для всіх учасників дорожнього руху</i>											
Сума коштів, виділена на встановлення звукових сигналів на світлофорах	грн										
Частка місць скупчення людей, обладнаних звуковими сигналами	%										
Частка ключових перехресть, обладнаних звуковими сигналами	%										
Частка від усіх перехресть, обладнаних звуковими сигналами	%										
Напрямок 3. Цифрова безбар'єрність											
<i>Стратегічна ціль 1. Забезпечення доступності цифрових послуг та ресурсів для всіх мешканців міста</i>											
<i>Операційна ціль 1. Цифровізація міських послуг і сервісів</i>											
Сума коштів, виділена на закупівлю рідерів для зчитування цифрових документів	грн										

Частка необхідних установ, забезпечених рідерами для зчитування цифрових документів	%										
Частка вебсторінок міських вебсайтів і міських додатків, що використовують QR-коди для швидкого доступу до інформації	%										
Наявність функціонуючих додатку та вебсайту, які містять інформацію, необхідну для отримання відповідних послуг і сервісів	+/-										
Сума коштів, виділена на створення додатку та вебсайту	грн										
<i>Операційна ціль 2. Забезпечення доступності цифрових платформ міста та міських послуг для МГН та осіб з інвалідністю</i>											
Узагальнений звіт з результатами оцінки існуючих цифрових платформ міста для визначення їх доступності для людей з інвалідністю та МГН	од.										
Кількість користувачів, які позитивно оцінюють зручність нової навігації на сайті міської ради після впровадження	од.										

Кількість користувачів, які взяли участь у тестуванні та надали пропозиції	од.										
Частка пропозицій користувачів, реалізованих під час покращення цифрових платформ	%										
Кількість здійснених перевірок інформації на платформах на предмет актуальності за рік	од.										
Кількість здійснених оновлень інформації на платформах за рік	од.										

Стратегічна ціль 2. Доступність цифрової інфраструктури для всіх мешкаців міста

Операційна ціль 1. Оптимізація інтернет-інфраструктури міста

Наявність підрозділу цифровізації у структурі міської ради	+/-										
Частка покриття швидкісним інтернетом у місті	%										
Сума коштів, виділена на забезпечення стабільного інтернет-зв'язку в укриттях	грн										
Частка укриттів з якісним інтернет-зв'язком	%										

Кількість профінансованих проєктів для забезпечення зв'язку в кризових ситуаціях	од.										
<i>Операційна ціль 2. Підвищення цифрової грамотності мешканців</i>											
Частка визначених цільових груп, охоплених затвердженою програмою з медіа та цифрової грамотності	%										
Кількість створених програм з медіа та цифрової грамотності	од.										
Сума коштів, виділена на фінансування програм	%										
Частка літніх людей, які пройшли навчання цифровим навичкам за рік	%										
Сума коштів, виділена на фінансування програм	%										
<i>Операційна ціль 3. Моніторинг та контроль якості цифрових послуг</i>											
Кількість проведених аудитів якості цифрових послуг та платформ на рік	од.										
Кількість проведених аудитів якості інтернет-зв'язку на рік	од.										
Наявний постійний контроль якості цифрових сервісів	+/-										

Кількість публічних звітів для громади щодо результатів моніторингу цифрових сервісів, випущених за рік	од.										
---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Напрямок 4. Економічна безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Підвищення доступності економічних можливостей для вразливих груп населення

Операційна ціль 1. Вразливі групи населення мають доступ до фінансових інструментів

На спеціалізовані місцеві гранти для вразливих груп населення виділено фінансування на суму ____ грн.	грн										
Кількість виданих грантів для вразливих груп населення	од.										
Кількість працевлаштованих людей з інвалідністю за рік	од.										
Кількість проведених кампаній соціальної реклами про доступні фінансові можливості та охоплення аудиторії	од.										
Кількість населення, охопленого соціальною рекламою	од.										

Операційна ціль 2. Міське середовище є доступним для економічної активності

Частка зупинок і транспортних об'єктів, що відповідають вимогам доступності для людей з інвалідністю, від загальної кількості	%										
Частка дітей з інвалідністю, які отримують денний догляд через муніципальні програми, за рік	%										
Виділено коштів для впровадження муніципальних програм підтримки денного догляду для дітей з інвалідністю, на суму _____ грн на рік	грн										

Стратегічна ціль 2. Забезпечити працевлаштування для вразливих груп населення

Операційна ціль 1. Студенти та люди з інвалідністю мають доступ до працевлаштування

Кількість роботодавців, які працевлаштовують випускників закладів вищої освіти без досвіду за спеціальністю, що отримали компенсацію	од.										
Частка випускників, працевлаштованих за спеціальністю, за рік	%										

Кількість роботодавців, що працевлаштовують людей з інвалідністю, що отримали економічні стимули	од.										
Частка працевлаштованих людей з інвалідністю за рік	%										
Сума коштів, виділена на фінансування податкових пільг або субсидій для підприємств, які активно працевлаштовують осіб з інвалідністю	грн										
Кількість проведених інформаційних кампаній, заходів щодо працевлаштування людей з інвалідністю, їхніх прав та можливостей	од.										
Кількість охоплених роботодавців	од.										
<i>Операційна ціль 2. Підвищено обізнаність населення про можливості економічної активності</i>											
Кількість запускених рекламних кампаній з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	од.										

Кількість статей з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	од.										
Кількість відео з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	од.										
Кількість інтерв'ю з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	од.										
Кількість організованих заходів з висвітлення позитивних прикладів життя та досвіду людей з інвалідністю та випускників без досвіду, які успішно інтегровані в економічну діяльність	од.										

Кількість розроблених та поширених інформаційних матеріалів	од.										
Кількість просвітницьких програм та онлайн-курсів	од.										

Напрямок 5. Освітня безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Забезпечення фізичної доступності освітніх закладів для людей з інвалідністю

Операційна ціль 1. Освітні заклади є безбар'єрними, забезпечено надання інклюзивної освіти

Сума коштів, виділена на оновлення укриттів	грн										
Частка закладів середньої загальної освіти, обладнаних адаптованими для дітей з інвалідністю укриттями	%										
Частка закладів дошкільної освіти, обладнаних адаптованими для дітей з інвалідністю укриттями	%										
Сума коштів, виділена на оновлення освітнього простору для дітей з інвалідністю	грн										
Частка закладів середньої загальної освіти з повністю оновленими освітніми просторами	%										

Частка закладів дошкільної освіти з повністю оновленими освітніми просторами	%										
Сума коштів, виділена на забезпечення матеріалами зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом для учнів з порушеннями зору	грн										
Частка закладів середньої загальної освіти для дітей з порушеннями зору, забезпечених необхідною кількістю підручників зі шрифтом Брайля та збільшеним шрифтом	%										
<i>Операційна ціль 2. Забезпечені умови для інклюзивної освіти та соціальної інтеграції дітей з інвалідністю та ментальними порушеннями</i>											
Частка шкіл, де є інклюзивні групи	%										
Частка закладів дошкільної освіти, де є інклюзивні групи	%										
Частка учнів з ментальними порушеннями, які мають освітніх асистентів	%										
Частка дітей, що отримують послугу супроводу під час навчання	%										

Наявність відділення для дітей та дорослих осіб з інвалідністю на базі доступної спортивної школи № 2, для заняття адаптивними видами спорту	+/-										
Кількість проведених позашкільних заходів, які сприяють соціальній інтеграції дітей з інвалідністю з іншими учнями	од.										
Кількість проведених інформаційних заходів у школах з метою підвищення обізнаності про потреби дітей з ментальними порушеннями та забезпечити їхнє навчання в школах	од.										
Кількість охоплених заходами закладів середньої загальної освіти	од.										
Стратегічна ціль 2. Підвищення рівня освіти населення											
<i>Операційна ціль 1. Підвищення освіченості населення щодо питань безбар'єрності</i>											
Загальна кількість брошур про питання інклюзивності та безбар'єрності	од.										

Загальна кількість буклетів про питання інклюзивності та безбар'єрності	од.										
Загальна кількість плакатів про питання інклюзивності та безбар'єрності	од.										
Загальна кількість інших друкованих матеріалів про питання інклюзивності та безбар'єрності	од.										
Кількість людей, які отримали доступ до матеріалів про питання інклюзивності та безбар'єрності через різні канали (паперові та електронні)	од.										
Кількість згадок у медіа про питання інклюзивності та безбар'єрності	од.										
Кількість проведених заходів, що сприятимуть просвітництву у питаннях інклюзивності і безбар'єрності	од.										
<i>Операційна ціль 2. Підвищення мотивації учнів та педагогічного складу</i>											
Кількість історій успіху викладачів та учнів, які були зібрані та поширені через	од.										

різні канали (вебсайти, соціальні мережі, друковані матеріали, лекції)											
Кількість позитивних відгуків читачів/слухачів	од.										
Кількість вчителів, які отримують підтримку __	од.										
Зниження плинності кадрів (кількість звільнень вчителів за рік)	од.										
<i>Операційна ціль 4. Залучено додаткове фінансування для освітніх програм</i>											
Кількість залучених грантових коштів за рік, __ грн	од.										
Кількість залучених коштів бізнесів за рік, __ грн	од.										
<i>Операційна ціль 5. Підвищено якість освітніх програм для дорослих</i>											
Кількість курсів та програм професійної підготовки та перепідготовки для дорослих осіб з інвалідністю, що вдалося організувати	од.										
Кількість розповсюджених матеріалів про освітні можливості для дорослих людей	од.										

Кількість людей, які отримали доступ до інформації про освітні можливості для дорослих людей через різні канали	од.										
---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Напрямок 6. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Стратегічна ціль 1. Створення умов для активної участі людей з інвалідністю у громадському житті

Операційна ціль 1. Адаптація громадських просторів і транспортної інфраструктури

Частка адаптованих громадських локацій для участі людей з інвалідністю в основних заходах міста	%										
Кількість наданих послуг соціального таксі	од.										
Кількість облаштованих автомобілів у мережі соціального таксі	од.										

Операційна ціль 2. Розширення доступу до послуг реабілітації

Кількість якісно обладнаних реабілітаційних центрів з кваліфікованим персоналом у місті	од.										
Кількість реабілітаційних центрів для дітей з ДЦП у місті	од.										

Кількість реабілітаційних послуг, які надаються у комунальних підприємствах охорони здоров'я Полтавської міської ради	од.										
<i>Операційна ціль 3. Розвиток соціального житла</i>											
Частка модернізованого доступного житла	%										
Кількість впроваджених програм підтриманого проживання для осіб з інвалідністю	од.										
Стратегічна ціль 2. Зменшення соціальної ізоляції та підвищення рівня соціалізації людей з інвалідністю											
<i>Операційна ціль 1. Соціалізація та профорієнтація молоді з інвалідністю</i>											
Кількість наявних профорієнтаційних програм для молоді з інвалідністю	од.										
Кількість запроваджених програм стажування та практик для молоді з інвалідністю	од.										
Частка молодих людей з інвалідністю, які отримали роботу завдяки цим програмам	%										
Наявність щонайменше однієї програми стажувань на рік, одного	+/-										

профорієнтаційного курсу на рік											
Кількість молодих людей з інвалідністю, які отримали роботу завдяки цим програмам (__ осіб за рік)	од										
Кількість програм соціальної інтеграції для людей з інвалідністю після 18 років	од.										
<i>Операційна ціль 2. Залучення людей з інвалідністю до життя громади шляхом проведення заходів</i>											
Кількість проведених спортивних заходів для людей з інвалідністю	од.										
Кількість проведених культурних заходів для людей з інвалідністю	од.										
Кількість проведених соціальних заходів для людей з інвалідністю	од.										
Кількість статей, присвячених заходам для людей з інвалідністю	од.										
Кількість новин, присвячених заходам для людей з інвалідністю	од.										
Кількість інтерв'ю, присвячених заходам для людей з інвалідністю	од.										

Кількість інших матеріалів, присвячених заходам для людей з інвалідністю	од.										
--	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Додаток 3. Шаблон для збору статистики

Цільова аудиторія (Бенефіціари)	Кількість осіб (сукупно Київський, Шевченківський та Подільський райони)	% від загального населення міста
Маломобільні групи населення		
особи з тимчасовим порушенням здоров'я		
особи з інвалідністю		
діти з інвалідністю		
Люди з інтелектуальними порушеннями		
Люди з ментальними порушеннями		
Люди з ампутованими кінцівками		
Люди, що користуються кріслом колісним		
Люди з порушеннями функцій верхніх кінцівок		
Люди з порушеннями функцій нижніх кінцівок		
Люди з порушеннями рухової активності, опорно-рухового апарату		
Люди з порушенням зору		
Люди з порушенням слуху		
Люди з порушенням сприйняття кольору		
Люди, що спілкуються за допомогою альтернативних засобів комунікації		
Люди, що пересуваються за допомогою допоміжних реабілітаційних заходів		
Вагітні жінки		
Маломобільні люди похилого віку		
Маломобільні ветерани		
Жінки		
Люди похилого віку		
Одинокі люди похилого віку		
Молодь		
Ветерани		
Ветерани з інвалідністю		
Ветерани зі статусом безробітності		

Батьки з дітьми дошкільного віку		
Батьки з дітьми віком до 3-х років		
Люди з особливими освітніми потребами		
Діти дошкільного віку з особливими освітніми потребами		
Діти шкільного віку з особливими освітніми потребами		
Дорослі люди з особливими освітніми потребами		
ВПО		
ВПО з інвалідністю		

Додаток 4. Шаблон дерева проблем і рішень

Вкажіть своє ім'я:

Вкажіть, про яку безбар'єрність йдеться на групі:

Картка 1. Визначте, які ви бачите проблеми (незручності) в м. Полтава з погляду фізичної доступності?

Проблема 1:

Проблема 2:

Проблема 3:

Проблема 4:

Проблема 5:

Проблема 6:

Картка 2. Розташуйте проблеми, що зазначили на початку, на графіку Масштаб-Нагальність. 1 проблема – 1 рівень. (Примітка: усі проблеми не можуть бути розташовані в одному місці)

Масштаб,

Де 10
– проблема
стосується
багатьох чи
спричиняє
серйозні
наслідки
1 – мінімальні
незручності від
проблем

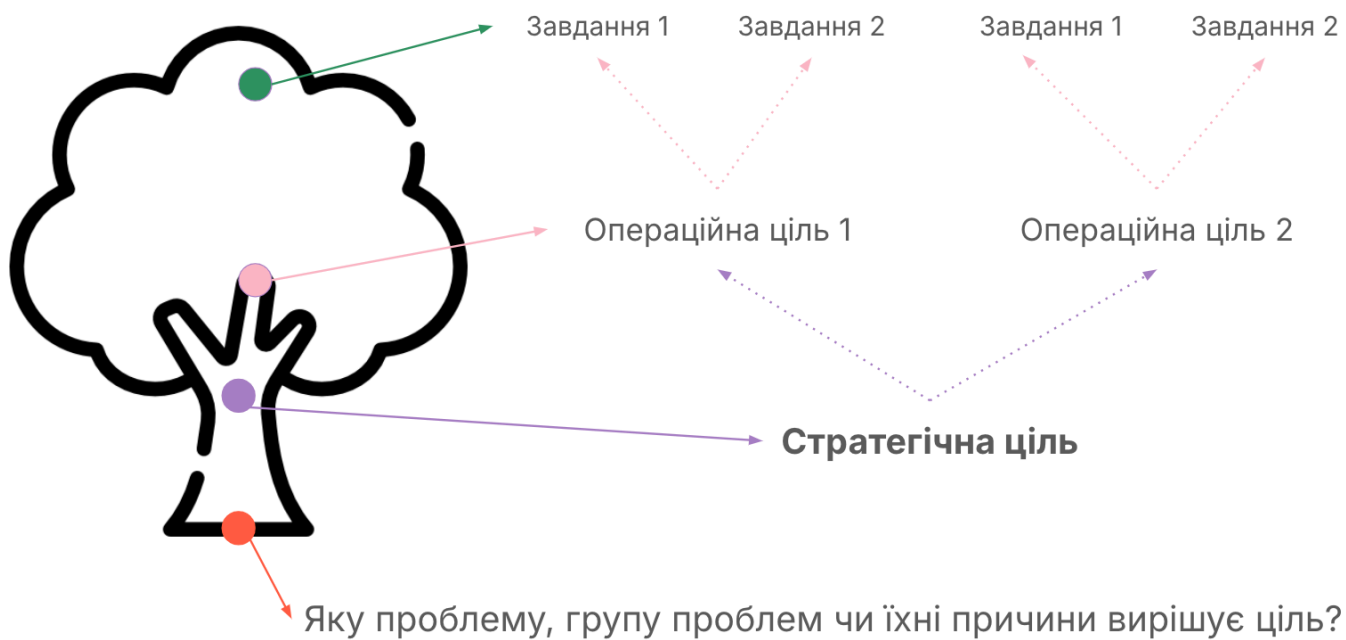
Нагальність,

Де 10 – критична і потребує негайного втручання
1 – було б добре зробити, проте може почекати і є альтернативи

Картка 3. Заповніть для кожної проблеми її причини та наслідки

До чого призводить кожен наслідок?						
Які наслідки має ця проблема?						
	Проблема (1,2,3 ..)					
Що їх спричинило?						
Чому виникли ці причини?						

Картка 4. Дерево рішень

Додаток 5. Шаблон для анкетування та збору громадської думки

Дякуємо за участь у нашому опитуванні! Ваші відповіді допоможуть покращити доступність міського середовища та створити комфортні умови для всіх мешканців. Усі відповіді будуть анонімними і використаними лише в загальній статистиці.

Демографічний блок

1. Ваш вік:

- до 18 років
- 18–30 років
- 31–50 років
- 51–70 років
- понад 70 років

2. Ваша стать:

- Чоловік
- Жінка
- Інша/не вказувати

3. Чи відносите ви себе до котроїсь із маломобільних груп населення (можна обрати декілька варіантів):

- Я маю інвалідність
- Я є представником старшої вікової групи
- Я маю маленьких дітей
- Я не відношу себе до жодної з маломобільних груп
- Інше (пояснить):

Фізична безбар'єрність

4. З якими з наступних бар'єрів ви стикалися в місті? (можна вибрати кілька варіантів):

- Відсутність пандусів на вулицях
- Незручні або погано освітлені тротуари
- Відсутність місць для паркування для осіб з інвалідністю
- Недоступні громадські транспортні засоби
- Проблеми з доступністю до будівель (наприклад, відсутність ліфтів або пандусів)
- Обмежена доступність публічних туалетів

- Необлаштовані громадські простори
- Інші варіанти (вказіть які):

5. Наскільки, на вашу думку, покращилася доступність міста за останній рік?

- Значно покращилася
- Помітно покращилася
- Не змінилася
- Помітно погіршилася
- Значно погіршилася

6. Що з перерахованого найбільше потребує покращення?

- Транспортна доступність
- Інфраструктура (пандуси, сходи, двері)
- Облаштування громадських просторів
- Інше (вказіть):

Цифрова та інформаційна безбар'єрність

7. Як часто ви користуєтесь онлайн-сервісами (банківськими, державними, освітніми, комунальними тощо)?

- Щодня
- Кілька разів на тиждень
- Кілька разів на місяць
- Рідше, ніж раз на місяць
- Ніколи

8. Наскільки зручними є для вас онлайн-послуги місцевих органів влади?

- Дуже зручні
- Радше зручні
- Радше незручні
- Зовсім незручні
- Не користуюся

9. Чи є у вас проблеми з доступом до онлайн-ресурсів через недостатній рівень доступності (шрифт, контрастність, адаптація для людей з інвалідністю, навігація)?

- Ніколи не виникає проблем

- Іноді виникають проблеми
- Часто виникають проблеми
- Завжди стикаюся з проблемами
- Не користуюся

10. Як би ви оцінили рівень інформаційної навігації в місті?

- Дуже високий
- Високий, але є певні проблеми
- Середній
- Низький, не вистачає доступних каналів для отримання інформації
- Дуже низький

Освітня безбар'єрність

11. Як ви оцінюєте доступність освітніх закладів для маломобільних груп населення?

- Повністю доступні
- Радше доступні
- Радше недоступні
- Недоступні взагалі
- Важко оцінити, бо не стикаюся

12. Чи є в освітніх закладах (школах, університетах) матеріали, адаптовані для осіб з інвалідністю (шрифти Брайля, аудіокниги, субтитри)?

- Цілком достатньо
- Радше достатньо
- Радше недостатньо
- Немає доступних матеріалів
- Не знаю, не стикаюся

13. Наскільки, на вашу думку, освіта в місті враховує потреби вразливих груп?

- Повністю враховує
- Радше враховує
- Радше не враховує
- Зовсім не враховує

Суспільно-громадянська безбар'єрність

14. Чи відчуваєте ви підтримку з боку громади щодо питань безбар'єрності?

- Так, є підтримка і розуміння
- В основному підтримують, але є труднощі
- Немає значної підтримки
- Ніколи не відчува_ла підтримки
- Не стика_лася з такою потребою

15. Чи стикалися ви з дискримінацією або непорозуміннями через вашу інвалідність чи приналежність до вразливої групи?

- Ніколи
- Іноді
- Часто
- Завжди

16. Які інструменти, на вашу думку, можуть допомогти у боротьбі з дискримінацією та підвищити рівень інклюзивності в місті?

- Освітні кампанії
- Підвищення обізнаності серед громадян
- Інші (вказіть які):

17: Чи є у вашому місті програми або ініціативи для підтримки вразливих груп у суспільному житті?

- Так, багато ініціатив
- Є кілька ініціатив
- Ні, немає
- Не знаю, не чу_ла

Пропозиції щодо поліпшення безбар'єрності

18. Які заходи, на вашу думку, є найбільш важливими для розвитку безбар'єрності у місті? (поле для відкритої відповіді)